

15096/17

Διοργανικός φάκελος:
2015/0278 (COD)

SOC 771
MI 889
ANTIDISCRIM 60
AUDIO 132
CODEC 1943

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14363/17

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 14799/15 + ADD 1 - ADD 3 - COM(2015) 615 final

Θέμα: Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες
- Γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον Δεκέμβριο του 2015, η Επιτροπή δημοσίευσε την πρόταση για μια ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα (ΕΠΠ), η οποία, μετά την έγκρισή της, θα βελτιώσει την πρόσβαση στα προϊόντα και τις υπηρεσίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για τα άτομα με αναπηρίες.

Η προτεινόμενη ΕΠΠ χαρακτηρίστηκε στη διοργανική δήλωση για τις νομοθετικές προτεραιότητες της ΕΕ ως ένας από τους φακέλους για τους οποίους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να πραγματοποιήσουν ταχεία νομοθετική πρόοδο και, όπου είναι δυνατόν, να ολοκληρώσουν τις εργασίες πριν από το τέλος του 2017. Οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την πρόταση και σε τεχνικό και σε πολιτικό επίπεδο.

Στις 14 Σεπτεμβρίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την διαπραγματευτική εντολή του στο πλαίσιο της πρώτης ανάγνωσης.¹ Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επί της πρότασης στις 25 Μαΐου 2016.

II. **ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

Βάσει των συζητήσεων κατά τη διάρκεια της εσθονικής Προεδρίας και των εργασιών κατά τις προηγούμενες Προεδρίες, το κείμενο αναδιοργανώθηκε και αναδιατυπώθηκε. Η πρόσφατη πρόοδος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις πολύτιμες συμβολές των αντιπροσωπιών και στην ενεργό συμμετοχή τους στην ολοκλήρωση των τεχνικών εργασιών.

Το πεδίο εφαρμογής της ΕΠΠ, όπως διατυπώνεται επί του παρόντος, έχει γίνει δεκτό από την πλειοψηφία των κρατών μελών. Επιλύθηκε επίσης το ζήτημα που αφορά πιθανές αλληλεπικαλύψεις με την υφιστάμενη νομοθεσία της ΕΕ. Επιπλέον, το παράρτημα I αναδιατυπώθηκε σε μεγάλο βαθμό και προστέθηκε το νέο παράρτημα VI για να αποσαφηνιστούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας υπό το φως των τροποποιήσεων του άρθρου 12 για τη θεμελιώδη μεταβολή και τη δυσανάλογη επιβάρυνση.

Στο κείμενο, η Προεδρία επεδίωξε την ισορροπία μεταξύ των ακόλουθων στοιχείων:

- να παραμείνει όσο το δυνατόν εγγύτερα στο νέο νομοθετικό πλαίσιο (ΝΝΠ) για τα προϊόντα, ώστε οι οικονομικοί φορείς που διαχειρίζονται προϊόντα καθώς και οι αρχές εποπτείας της αγοράς να μπορούν να ακολουθήσουν την προσέγγιση του ΝΝΠ·
- ως προς τις υπηρεσίες, η Προεδρία ακολούθησε την πρόταση της Επιτροπής η οποία «εμπνέεται» από το ΝΝΠ αλλά με κάποια ευελιξία όσον αφορά την οργάνωση του συστήματος εποπτείας της αγοράς για τις υπηρεσίες·

---

¹ Ο εισηγητής για την κυρίως αρμόδια επιτροπή (IMCO) είναι ο κ. Morten LØKKEGAARD (ΔΑ/ALDE). Ο εισηγητής της επιτροπής EMPL είναι ο κ. Adám KÓSA (OY/EPP).

- να διατηρήσει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες σε λειτουργικό επίπεδο (παράρτημα I). Προστέθηκε νέο παράρτημα Ia στο οποίο περιέχονται σαφή παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίον θα μπορούσαν να επιτευχθούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας του παραρτήματος I ή ποιο θα μπορούσε να είναι το σκοπούμενο αποτέλεσμα.
- το άρθρο 12 για τη θεμελιώδη μεταβολή και τη δυσανάλογη επιβάρυνση τροποποιήθηκε σύμφωνα με τις επιθυμίες των αντιπροσωπιών, προκειμένου να αποσαφηνιστεί η διαδικασία και να δοθούν σαφείς οδηγίες προς τους οικονομικούς φορείς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς. Στο κείμενο προστέθηκε νέο παράρτημα IV με κριτήρια αναφοράς για την εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης.
- οι πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες είναι συνήθως νέες υπηρεσίες και στερούνται πόρων, απαλλάσσονται πλήρως από τις απαιτήσεις της ΕΠΠ
- το κείμενο αναδιοργανώθηκε για να βελτιωθεί η νομική σαφήνεια (π.χ. διαχωρίζοντας τα τμήματα της οδηγίας που αφορούν προϊόντα, υπηρεσίες ή και τα δύο).

Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων συζήτησε το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας στις 24 Νοεμβρίου. Ένα τελευταίο σημαντικό ζήτημα (υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης) που σχετίζεται με το πεδίο εφαρμογής εκκρεμούσε προς επίλυση στην EMA.

Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης συμπεριλήφθηκαν στην πρόταση της Επιτροπής, καθώς και οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης, στο πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.² Καθώς ορισμένες αντιπροσωπίες τόνισαν ότι μια οδηγία για την εσωτερική αγορά που βασίζεται στο άρθρο 114 ΣΛΕΕ δεν πρέπει να ασχολείται με την οργάνωση εκ μέρους των κρατών μελών των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης σε επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης και της διεκπεραίωσής τους, η ΕΜΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αφορούν τα κέντρα κλήσεων έκτακτης ανάγκης και ειδικότερα την απάντηση των κλήσεων προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112 δεν πρέπει να περιληφθούν στη γενική προσέγγιση του Συμβουλίου.

Το κείμενο τροποποιήθηκε αναλόγως.

Εντούτοις, μερικές αντιπροσωπίες ήταν της γνώμης ότι οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αφορούν την απάντηση των κλήσεων προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112 θα έπρεπε να εναρμονιστούν στην ΕΕ και, ως εκ τούτου, εξέφρασαν τη λύπη τους για την εξαίρεση αυτή. Ορισμένες αντιπροσωπίες είχαν ευέλικτη προσέγγιση στο ζήτημα αυτό.

---

² Όσον αφορά την προσβασιμότητα των υπηρεσιών και επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης, προσδιορίστηκαν διάφορες συνιστώσες:

- χαρακτηριστικά προσβασιμότητας σε εξοπλισμό καταναλωτών (π.χ. στα έξυπνα τηλέφωνα) περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της ΕΠΠ· η περίπτωση αυτή δεν είναι αμφιλεγόμενη·
- η προσβασιμότητα των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης (όπως προβλέπεται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών) επίσης περιλαμβάνεται στην ΕΠΠ χωρίς να είναι αμφιλεγόμενη·
- απαιτήσεις προσβασιμότητας που αφορούν τα κέντρα κλήσεων έκτακτης ανάγκης τα οποία εξασφαλίζουν τη σύνδεση μεταξύ των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και, ειδικότερα, η απάντηση των κλήσεων προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112 (βλ. άρθρο 3 παράγραφος 3α) (νέα) και παράρτημα I, τμήμα V). Αυτό είναι το αμφιλεγόμενο ζήτημα των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης.

Εναπομένουσες επιφυλάξεις

Προς το παρόν, όλες οι αντιπροσωπίες θεωρείται ότι έχουν γενική επιφύλαξη εξέτασης για το τροποποιημένο κείμενο.

Επιπλέον, η Επιτροπή διατηρεί επιφύλαξη για την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας των πολύ μικρών επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες. Επίσης, έχει επιφύλαξη σχετικά με τη διαγραφή του άρθρου 1 παράγραφος 3 που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και τα διευρωπαϊκά δίκτυα.

Το HB διατηρεί επιφύλαξη κοινοβουλευτικής εξέτασης.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το Συμβούλιο (EPSCO) της 7ης Δεκεμβρίου 2017 καλείται να εξετάσει το συμβιβαστικό κείμενο ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, ενόψει της επίτευξης γενικής προσέγγισης.

Πρόταση³

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με [...]⁴ τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁵,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

---

³ Οι αλλαγές σε σχέση με το προηγούμενο έγγραφο (έγγρ. 14363/17) επισημαίνονται ως εξής: το νέο κείμενο με **μαύρα υπογραμμισμένα** στοιχεία και οι διαγραφές με [...]. Οι τροποποιήσεις επί της αρχικής πρότασης επισημαίνονται ως ακολούθως: το νέο κείμενο με **μαύρα στοιχεία** και οι διαγραφές με [...].

⁴ Μέρος του τίτλου αφαιρέθηκε ως περιττό (πρόταση των γλωσσομαθών νομικών).

⁵ Εγκρίθηκε στις 25 Μαΐου 2016. ΕΕ C της , σ. .

- (1) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών και την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών. Αυτό **αναμένεται να αυξήσει τη διαθεσιμότητα** των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά.
- (2) Η ζήτηση για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι υψηλή και ο αριθμός των πολιτών με αναπηρίες [...] **προβλέπεται** ότι θα αυξηθεί σημαντικά. [...] Ένα περιβάλλον όπου τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι περισσότερο προσβάσιμα καθιστά δυνατή μια κοινωνία με λιγότερους αποκλεισμούς και διευκολύνει την αυτόνομη διαβίωση **των ατόμων με αναπηρίες**.
- (2α)(νέα) **Η παρούσα οδηγία ορίζει τα άτομα με αναπηρίες σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ΣΗΕΔΑΑ), της οποίας η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος από τις 21 Ιανουαρίου 2011. Η ΣΗΕΔΑΑ ορίζει ότι στα άτομα με αναπηρίες «συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους». Η παρούσα οδηγία προάγει την πλήρη και αποτελεσματική ισότητα συμμετοχής βελτιώνοντας την πρόσβαση σε βασικά προϊόντα και υπηρεσίες που με τον αρχικό τους σχεδιασμό ή τη μεταγενέστερη προσαρμογή τους καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.**
- (2β)(νέα) **Άλλα άτομα που βιώνουν λειτουργικούς περιορισμούς, μόνιμους ή προσωρινούς, προερχόμενους από άλλες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, προχωρημένη ηλικία ή άλλες αιτίες που συνδέονται με τη λειτουργία του ανθρώπινου σώματος, οι οποίοι σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια μπορούν παρομοίως να παρεμποδίσουν την πλήρη και ουσιαστική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τους υπολοίπους, θα αποκομίσουν επίσης οφέλη από την παρούσα οδηγία.**

- (3) Οι διαφορές μεταξύ των νομοθετικών, **κανονιστικών** και διοικητικών μέτρων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών για [...] τα άτομα με αναπηρίες δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ στρεβλώνουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Οι οικονομικοί φορείς, ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (MME), επηρεάζονται ιδιαίτερα από αυτά τα εμπόδια.
- (4) Λόγω των διαφορών στις εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι MME και ιδίως οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αποθαρρύνονται από την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έξω από τις εγχώριες αγορές τους. Οι εθνικές, ή ακόμα και οι περιφερειακές ή τοπικές, απαιτήσεις προσβασιμότητας που τα κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή επί του παρόντος διαφέρουν όσον αφορά τόσο την κάλυψη όσο και το επίπεδο λεπτομέρειας. Οι διαφορές αυτές επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη, λόγω του επιπλέον κόστους που συνεπάγεται η ανάπτυξη και η εμπορία σε κάθε εθνική αγορά των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών.
- (26) Οι περισσότερες θέσεις εργασίας στην ΕΕ παρέχονται από τις MME και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Έχουν πολύ μεγάλη σημασία για τη μελλοντική ανάπτυξη, αλλά πολύ συχνά αντιμετωπίζουν εμπόδια και φραγμούς στην ανάπτυξη των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, ιδίως σε διασυνοριακό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διευκολύνεται το έργο των MME και των πολύ μικρών επιχειρήσεων μέσω της εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων σχετικά με την προσβασιμότητα, διατηρώντας παράλληλα τις απαραίτητες εγγυήσεις.
- (5) Οι καταναλωτές προσβάσιμων προϊόντων και οι αποδέκτες προσβάσιμων υπηρεσιών έρχονται αντιμέτωποι με υψηλές τιμές λόγω του περιορισμένου ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών. Ο κατακερματισμός των εθνικών κανονισμών περιορίζει τα δυνητικά οφέλη από την ανταλλαγή εμπειριών με ομοτίμους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την ανταπόκριση στις κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις.

- (6) Η προσέγγιση των εθνικών μέτρων σε επίπεδο Ένωσης είναι, επομένως, αναγκαία για τη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προκειμένου να τερματιστεί ο κατακερματισμός της αγοράς προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας, να διευκολυνθεί το διασυνοριακό εμπόριο και η κινητικότητα, καθώς και να βοηθηθούν οι οικονομικοί φορείς να συγκεντρώνουν πόρους στην καινοτομία αντί να τους χρησιμοποιούν για τη συμμόρφωση με κατακερματισμένες ανά την Ένωση νομικές απαιτήσεις.
- (7) Τα οφέλη της εναρμόνισης των απαιτήσεων προσβασιμότητας για την εσωτερική αγορά έχουν καταδειχθεί με την εφαρμογή της οδηγίας αριθ. 2014/33/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ανελκυστήρες⁶ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ στον τομέα των μεταφορών.
- (8) Στη δήλωση αριθ. 22 που προσαρτάται στη συνθήκη του Άμστερνταμ, η διάσκεψη των αντιπροσώπων των κρατών μελών συμφώνησε ότι, κατά την κατάρτιση μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 114 της Συνθήκης, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες [...].

[η αιτιολογική παράγραφος 9 σχετικά με τον Χάρτη μεταφέρθηκε στο τέλος του αιτιολογικού, μετά την αιτιολογική παράγραφο 51]

⁶ Οδηγία αριθ. 2014/33/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας για ανελκυστήρες (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 251).

⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφαλείας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (ΕΕ L 200 της 31.7.2009, σ. 1).

- (10) Ο γενικός στόχος της «Στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά» είναι να προκύψουν βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια συνδεδεμένη ενιαία ψηφιακή αγορά. Οι καταναλωτές της Ένωσης εξακολουθούν να μην απολαμβάνουν όλα τα οφέλη από τις τιμές και τις επιλογές που μπορεί να προσφέρει η ενιαία αγορά γιατί οι διασυνοριακές επιγραμμικές συναλλαγές παραμένουν ακόμη πολύ περιορισμένες. Ο κατακερματισμός περιορίζει επίσης τη ζήτηση για διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου. Υπάρχει επίσης ανάγκη για συντονισμένη δράση ώστε να εξασφαλισθεί ότι το [...] ηλεκτρονικό περιεχόμενο, **όπως η ηλεκτρονική επικοινωνία και η πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είναι πλήρως διαθέσιμο στα άτομα με αναπηρίες.** Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας σε όλη την ενιαία ψηφιακή αγορά και να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες της Ένωσης, ανεξάρτητα από τις ικανότητές τους, μπορούν να απολαμβάνουν τα οφέλη της.
- (11) [...] Αφού [...] η Ένωση **έγινε συμβαλλόμενο μέρος της ΣΗΕΔΑΑ**, οι διατάξεις της έχουν καταστεί αναπόσπαστο τμήμα της ενωσιακής έννομης τάξης.
- (12) [...] **Η ΣΗΕΔΑΑ απαιτεί από τα [...]** συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον, στα μέσα μεταφοράς, στις πληροφορίες και τις επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνιών, καθώς και σε άλλες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες ελεύθερης χρήσης ή παρεχόμενες στο ευρύ κοινό, σε αστικές και σε αγροτικές περιοχές, επί ίσοις όροις με τους υπολοίπους. Η επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες **έχει εντοπίσει** την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα νομοθετικό πλαίσιο με συγκεκριμένα, υλοποιήσιμα και χρονικά προσδιορισμένα κριτήρια αναφοράς για την παρακολούθηση της σταδιακής εφαρμογής της προσβασιμότητας.
- (13) Η έναρξη ισχύος της **ΣΗΕΔΑΑ** στην έννομη τάξη των κρατών μελών συνεπάγεται την ανάγκη να θεσπιστούν πρόσθετες εθνικές διατάξεις σχετικά με την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών, **και χωρίς** την ανάληψη ενωσιακής δράσης **αυτές οι διατάξεις** θα οξυναν περαιτέρω τις ανισότητες **νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων στα κράτη μέλη.**

- (14) **Η παρούσα οδηγία στηρίζει τα κράτη μέλη στην εναρμονισμένη επίτευξη των εθνικών τους δεσμεύσεων καθώς και των υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει της ΣΗΕΔΑΑ όσον αφορά την προσβασιμότητα.**
- (15) Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπτηρία 2010-2020 - Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια⁸, ευθυγραμμιζόμενη με τη ΣΗΕΔΑΑ, ορίζει την προσβασιμότητα ως έναν από τους οκτώ τομείς δράσης και αποσκοπεί στη διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών.
- (18) [...] Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας **Θα πρέπει να θεσπισθούν** με τον λιγότερο επαχθή **τρόπο** [...] για τους οικονομικούς φορείς και τα κράτη μέλη. [...]
- (16) **Ο προσδιορισμός των προϊόντων και των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας είναι αποτέλεσμα διαδικασίας λεπτομερούς ελέγχου που πραγματοποιήθηκε κατά την εκπόνηση της εκτίμησης αντικτύου η οποία προσδιόρισε τα προϊόντα και υπηρεσίες που έχουν σημασία [...] για τα άτομα με αναπηρίες, και [...] για τα οποία τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ή είναι πιθανό να θεσπίσουν αποκλίνουσες εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας **οι οποίες θα διαταράξουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς**.**
- (17) Κάθε προϊόν και υπηρεσία **που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και διατίθεται στην αγορά** ή παρέχεται μετά την ημερομηνία από την οποία **τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόσουν την εθνική νομοθεσία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να συνάδει με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία, ώστε να είναι προσβάσιμα/ες σε άτομα με αναπηρίες.**[...]
- (17a)(νέα) **Για να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή αυτών των υπηρεσιών και έχουν αλληλεπίδραση με τον καταναλωτή θα πρέπει επίσης να συνάδουν με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία.**

[αιτιολογική παράγραφος 18, βλ. μετά την αιτιολογική παράγραφο 15]

⁸ COM(2010) 636.

- (19) Είναι [...] αναγκαίο να εξειδικευθούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας για τη διάθεση στην αγορά προϊόντων και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προκειμένου να διασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά.
- (20) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθιστά υποχρεωτική τη χρήση λειτουργικών απαιτήσεων προσβασιμότητας ως προς τους γενικούς στόχους. Αυτοί θα πρέπει να είναι αρκετά ακριβείς ώστε να δημιουργούν νομικώς δεσμευτικές υποχρεώσεις και επαρκώς λεπτομερείς ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της συμμόρφωσης προκειμένου να διασφαλίζεται η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτονται. **Ωστόσο, θα πρέπει να αφήνουν ορισμένη ευελιξία για καινοτομία, φερ' ειπείν, επιτρέποντας στον οικονομικό φορέα να επιλέξει ποιο πρόσθετο αισθητηριακό κανάλι θα παρέχει πέρα από το διαθέσιμο, ούτως ώστε να εξασφαλίσει ότι διατίθενται δύο αισθητηριακά κανάλια.**
- (25) Προσβασιμότητα είναι η συστηματική εξάλειψη και πρόληψη των εμποδίων, προκειμένου να εξασφαλίζεται για τα άτομα με αναπηρίες πρόσβαση επί ίσοις όροις με τους υπολοίπους. Θα πρέπει δε να επιτυγχάνεται κατά προτίμηση μέσω ενός καθολικού σχεδιασμού ή μιας προσέγγισης «σχεδιασμός για όλους», που σημαίνει τον σχεδιασμό των προϊόντων, των χώρων, των προγραμμάτων και των υπηρεσιών έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από όλους τους ανθρώπους, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, χωρίς ανάγκη προσαρμογής ή ειδικού σχεδιασμού. Ο καθολικός σχεδιασμός δεν θα πρέπει να αποκλείει τις υποβοηθητικές συσκευές για συγκεκριμένες ομάδες ατόμων με αναπηρίες, εφόσον απαιτείται. Επιπλέον, η προσβασιμότητα δεν θα πρέπει να αποκλείει τις εύλογες προσαρμογές, όταν αυτές απαιτούνται από το εθνικό ή το ενωσιακό δίκαιο.

[Οι αιτιολογικές παράγραφοι 20α ως 20ιστ ακολουθούν την ίδια σειρά με το άρθρο 1: γενικά υλικά συστήματα πληροφορικής και λειτουργικά συστήματα, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, ηλεκτρονικά βιβλία, ηλεκτρονικό εμπόριο, τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές, επιβατικές μεταφορές.]

- (20α)(νέα) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει τα υλικά συστήματα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές. Αυτά τα υλικά συστήματα πληροφορικής χαρακτηρίζονται από την πολυλειτουργική τους φύση και την ικανότητά τους να εκτελούν, με το αρμόδιον λογισμικό, τις περισσότερες κοινές υπολογιστικές εργασίες που ζητούν οι καταναλωτές και προορίζονται για χρήση από τους καταναλωτές. Παραδείγματα τέτοιων υλικών συστημάτων πληροφορικής αποτελούν οι προσωπικοί υπολογιστές, συμπεριλαμβανομένων των επιτραπέζιων υπολογιστών, των φορητών υπολογιστών, των έξυπνων τηλεφώνων και των ταμπλετών. Δεν αποτελούν υλικά συστήματα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές οι ειδικοί υπολογιστές που είναι ενσωματωμένοι σε ηλεκτρονικά καταναλωτικά προϊόντα. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να καλύπτει ατομικά μεμονωμένα στοιχεία που επιτελούν ειδικές λειτουργίες, όπως μητρικές κάρτες ή κάρτες μνήμης, οι οποίες χρησιμοποιούνται ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ένα τέτοιο σύστημα.
- (20β)(νέα) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επιπλέον να καλύπτει τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στην οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Επί του παρόντος, τα μέτρα που έχουν λάβει τα κράτη μέλη παρουσιάζουν αποκλίσεις και δεν είναι εναρμονισμένα σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Η διασφάλιση των ίδιων απαιτήσεων προσβασιμότητας σε ολόκληρη την Ένωση θα επιφέρει οικονομίες κλίμακας για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη και θα διευκολύνει την ουσιαστική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες στα δικά τους κράτη μέλη αλλά και όταν ταξιδεύουν μεταξύ των κρατών μελών. Για να είναι προσβάσιμες οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει, εκτός από τη φωνητική επικοινωνία, να παρέχουν κείμενο σε πραγματικό χρόνο και πλήρη συνομιλία όταν παρέχεται βίντεο, εξασφαλίζοντας τον συγχρονισμό όλων αυτών των μέσων επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη δύνανται, τηρώντας την παρούσα οδηγία, να ορίσουν έναν τρίτο πάροχο υπηρεσιών αναμετάδοσης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρίες για να επικοινωνούν με το PSAP.

⁹ Οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33).

Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει τον τερματικό εξοπλισμό καταναλωτών με διαδραστικές υπολογιστικές δυνατότητες που αναμένεται κατά κύριον λόγο να χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε τέτοιες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η τελευταία αυτή κατηγορία περιλαμβάνει εξοπλισμό που χρησιμοποιείται ως μέρος μιας διάταξης κατά την πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες, όπως δρομολογητή ή μόντεμ. Η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη και ο καινοτόμος χαρακτήρας των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι πιθανό να αντανακλάται στην επικείμενη τομεακή νομοθεσία που επίσης θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στην προσβασιμότητα. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2002/21/EK¹⁰. Σε περίπτωση συγκρουόμενων διατάξεων μεταξύ της οδηγίας 2002/21/EK¹¹ και της παρούσας οδηγίας, υπερισχύουν οι διατάξεις της πρώτης.

(20γ) [...]

(20δ)(νέα)¹² Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων σημαίνει ότι οι υπηρεσίες παροχής πρόσβασης σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο πρέπει να είναι προσβάσιμες καθώς και ότι παρέχονται μηχανισμοί που επιτρέπουν στους χρήστες με αναπηρίες να χρησιμοποιούν υποβοηθητικές τεχνολογίες. Η πρόσβαση μπορεί να παρέχεται, επί παραδείγματι, μέσω συσκευών όπως οι μετατροπείς-αποκωδικοποιητές ή υπηρεσιών συνδεδεμένης τηλεόρασης που επιτρέπουν τη λήψη οπτικοακουστικού περιεχομένου. [Η οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει χαρακτηριστικά στοιχεία ή υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας των ηλεκτρονικών οδηγών προγραμμάτων (EPG), καθώς η προσβασιμότητά τους δεν καλύπτεται στην οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων].

¹⁰ Θα αντικατασταθεί από αναφορά στον ηλεκτρονικό κώδικα/eCode όταν θεσπισθεί ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

¹¹ Θα αντικατασταθεί από αναφορά στον ηλεκτρονικό κώδικα/eCode όταν θεσπισθεί ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

¹² Το κείμενο τροποποιήθηκε χάριν ακρίβειας.

(20ε)(νέα) Τα αρχεία ηλεκτρονικών βιβλίων βασίζονται σε κωδικοποίηση ηλεκτρονικού υπολογιστή που επιτρέπει την κυκλοφορία και την ανάγνωση πνευματικού έργου κατά κύριο λόγο με κείμενο και γραφικά. Ο βαθμός ακριβείας αυτής της κωδικοποίησης καθορίζει την προσβασιμότητα των αρχείων ηλεκτρονικών βιβλίων, ιδίως όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των διαφόρων συστατικών στοιχείων του έργου και την τυποποιημένη περιγραφή της δομής του. Η διαλειτουργικότητα από την άποψη της προσβασιμότητας αναμένεται να βελτιστοποιήσει τη συμβατότητα των εν λόγω φακέλων προς τους πράκτορες χρήστη και προς τις τρέχουσες και τις μελλοντικές υποβοηθητικές τεχνολογίες. Αντιθέτως, οι απαιτήσεις σε σχέση με την προσβασιμότητα ηλεκτρονικών βιβλίων δεν πρέπει να παραβιάζουν την ακεραιότητα του πνευματικού έργου του οποίου τα ψηφιακά αρχεία επιτρέπουν την ανάγνωση και την κυκλοφορία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ειδικών «εκδόσεων», όπως τα εικονογραφημένα/κόμικς, τα παιδικά βιβλία και τα βιβλία τέχνης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Οι διαφορετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας στα κράτη μέλη θα καθιστούν δύσκολο για τους εκδότες και λοιπούς οικονομικούς φορείς να επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, θα δημιουργήσουν ενδεχομένως προβλήματα διαλειτουργικότητας με τις συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων και θα περιορίζουν την πρόσβαση των καταναλωτών με αναπηρίες.

- (20στ)(νέα) Η παρούσα οδηγία ορίζει το ηλεκτρονικό εμπόριο ως υπηρεσία που παρέχεται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή, με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών. Για τους σκοπούς του συγκεκριμένου ορισμού ως «εξ αποστάσεως» νοείται η υπηρεσία που παρέχεται χωρίς τα συμβαλλόμενα μέρη να είναι ταυτοχρόνως παρόντα· με τους όρους «με ηλεκτρονικά μέσα» νοείται ότι η υπηρεσία παρέχεται στην αφετηρία της και γίνεται αποδεκτή στον προορισμό της μέσω εξοπλισμών ηλεκτρονικής επεξεργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) ή αποθήκευσης δεδομένων και η οποία παρέχεται, διαβιβάζεται και λαμβάνεται εξ ολοκλήρου μέσω τηλεφωνικής γραμμής, ραδιοφωνικής μετάδοσης, οπτικής ίνας ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα· με τους όρους «κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή» νοείται ότι η υπηρεσία παρέχεται κατόπιν ατομικού αιτήματος· οι όροι «με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών» αποσκοπούν στον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής των υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου μόνον στις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών και καθορίζουν, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, τους οικονομικούς φορείς τους οποίους αφορά με τη διευκρίνιση της επακριβούς πρόθεσης για την παροχή αυτών των υπηρεσιών.
- (20ζ)(νέα) Οι υποχρεώσεις προσβασιμότητας για το ηλεκτρονικό εμπόριο που περιέχονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζονται στις μέσω διαδικτύου πωλήσεις όλων των προϊόντων και υπηρεσιών και θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζονται επίσης στις πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται καθ' εαυτά από την παρούσα οδηγία.
- (20η)(νέα) Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποσκοπεί στην προστασία και στην ενημέρωση των καταναλωτών αυτών των υπηρεσιών σε ολόκληρη την ΕΕ αλλά δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις προσβασιμότητας. Προκειμένου να έχουν τα άτομα με αναπηρίες τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν αυτές τις υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ένωση, να λαμβάνουν καλά ενημερωμένες αποφάσεις και να έχουν τη βεβαιότητα ότι προστατεύονται επαρκώς και ισότιμα με τους άλλους καταναλωτές, καθώς και για να διασφαλίζονται ίσοι όροι ανταγωνισμού για τους παρόχους υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπίσει κοινές απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένες τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές.

- (200)(νέα) Οι αρμόδουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις μεθόδους ταυτοποίησης, στην ηλεκτρονική υπογραφή και τις υπηρεσίες πληρωμών, ως απαραίτητες για τη σύναψη τραπεζικών συναλλαγών με καταναλωτές.
- (201)(νέα) Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει επίσης να εμπίπτουν τα διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού τα οποία προορίζονται να χρησιμοποιούνται για την παροχή των υπηρεσιών που καλύπτει η παρούσα οδηγία, πλην μηχανών εγκατεστημένων ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται, επί παραδείγματι, οι αυτόματες ταμειακές μηχανές, τα τερματικά πληρωμών και άλλα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούνται για τραπεζικές υπηρεσίες με καταναλωτές· μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων που εκδίδουν εισιτήρια υπό υλική μορφή τα οποία δίνουν πρόσβαση σε υπηρεσίες καλυπτόμενες από την παρούσα οδηγία, όπως μηχανήματα διανομής εισιτηρίων ταξιδίου, μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων αναμονής σε τράπεζες· μηχανήματα ελέγχου εισιτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο εισιτηρίων επιβατών για τις υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών· και διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν ταξιδιωτικές πληροφορίες, μεταξύ των οποίων και οι διαδραστικές οθόνες πληροφοριών.
- (201α)(νέα) Στο πλαίσιο των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, η παρούσα οδηγία πρέπει επίσης να καλύπτει την παροχή πληροφοριών για μεταφορικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω ιστοτόπων, εφαρμογών για φορητές συσκευές, διαδραστικών τερματικών αυτοεξυπηρέτησης και διαδραστικών οθονών πληροφοριών και οι οποίες απαιτούνται για τους επιβάτες με αναπηρίες προκειμένου να ταξιδεύσουν, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο. Μεταξύ αυτών μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, παροχή πληροφοριών πριν από την αναχώρηση, παροχή πληροφοριών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και πληροφορίες που παρέχονται όταν ακυρώνεται ένα δρομολόγιο ή καθυστερεί η αναχώρηση. Άλλα στοιχεία μπορούν επίσης να είναι, για παράδειγμα, πληροφορίες σχετικά με τιμές και εκπτώσεις.

- (20ιβ)(νέα) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει υπηρεσίες βάσει φορητών συσκευών, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές που έχουν αναπτύξει ή θέτουν στη διάθεση του κοινού οι φορείς υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας ή για λογαριασμό τους, όπως υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων, ηλεκτρονικά εισιτήρια και μετάδοση πληροφοριών σχετικά με προϊόντα και υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της μετάδοσης ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο.
- (20ιγ)(νέα) Ο προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σχέση με υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα θα πρέπει να βασίζεται στην υπάρχουσα τομεακή νομοθεσία σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών.

(20ιδ)(νέα) Ορισμένα στοιχεία των απαιτήσεων προσβασιμότητας, ιδίως σε σχέση με την παροχή πληροφοριών κατά τα οριζόμενα στην παρούσα οδηγία καλύπτονται ήδη από το υφιστάμενο ενωσιακό δίκαιο στον τομέα των μεταφορών. Μεταξύ αυτών στοιχεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,¹³ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1300/2014¹⁴ της Επιτροπής και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 454/2011¹⁵ της Επιτροπής όσον αφορά τις σιδηροδρομικές μεταφορές του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις μεταφορές με λεωφορεία και πούλμαν¹⁶ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις θαλάσσιες και τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές¹⁷ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 καθώς και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004¹⁸ σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς. Προκειμένου να διασφαλισθεί η κανονιστική συνέπεια, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται σε αυτούς τους κανονισμούς θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται όπως πριν. Ωστόσο, οι επιπρόσθετες απαιτήσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία εντός του πεδίου εφαρμογής της θα συμπληρώσουν τις υφιστάμενες απαιτήσεις, βελτιώνοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των μεταφορών με επιπλέον όφελος για τα άτομα με αναπηρίες.

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα (ΕΕ L 356 της 12.12.2014, σ. 110).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 454/2011 της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2011, σχετικά με την τεχνική προδιαγραφή διαλειτουργικότητας για το υποσύστημα «Τηλεπληροφορικές εφαρμογές για επιβατικές υπηρεσίες» του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος (ΕΕ L 123 της 12.5.2011, σ. 11).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).

- (20ιε)(νέα)** Ορισμένα στοιχεία των υπηρεσιών μεταφορών δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία όταν παρέχονται εκτός της επικράτειας των κρατών μελών, ακόμη και όταν η υπηρεσία απευθύνεται στην αγορά της Ένωσης. Ως προς τα στοιχεία αυτά, οι φορείς υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών θα πρέπει να υποχρεούνται να μεριμνούν μόνο για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά το μέρος των υπηρεσιών που προσφέρεται εντός της επικράτειας της Ένωσης. Ωστόσο, στην περίπτωση των αεροπορικών μεταφορών, οι αερομεταφορείς της ΕΕ υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ότι οι ισχύουσες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας πληρούνται και στις πτήσεις που αναχωρούν από αερολιμένα που βρίσκεται σε τρίτη χώρα προς αερολιμένα που βρίσκεται στην επικράτεια των κρατών μελών. Επιπλέον, όλοι οι αερομεταφορείς, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν έχουν αδειοδοτηθεί στην Ένωση, υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας πληρούνται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πτήσεις αναχωρούν από έδαφος της Ένωσης προς την επικράτεια τρίτης χώρας.
- (20ιστ)(νέα)** Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζονται στα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης μετά την ημερομηνία από την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόσουν την εθνική νομοθεσία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των μεταχειρισμένων προϊόντων που εισάγονται από τρίτη χώρα και διατίθενται στην αγορά της Ένωσης μετά την εν λόγω ημερομηνία.

(21) [...] Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [...]¹⁹ ορίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για συγκεκριμένους ιστοτόπους οργανισμών του δημόσιου τομέα [...], εφαρμογές για φορητές συσκευές και άλλες σχετικές πτυχές, ιδίως τις απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συμμόρφωση των σχετικών ιστοτόπων [...] και των εφαρμογών για φορητές συσκευές. Ωστόσο, ορισμένες δραστηριότητες [...] μέσω ιστοτόπων του δημόσιου τομέα [...] [...] και εφαρμογών για φορητές συσκευές, όπως επί παραδείγματι υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών ή ηλεκτρονικό εμπόριο ή ιστότοποι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία για να διασφαλίζεται ότι η επιγραμμική πώληση προϊόντων και υπηρεσιών είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρίες [...] ανεξάρτητα από το αν η πώληση γίνεται δημόσια ή ιδιωτικά.

(21a)(νέα) Οι τέσσερις αρχές της προσβασιμότητας στον παγκόσμιο ιστό είναι:
αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη πρέπει να μπορούν να παρουσιασθούν στους χρήστες με τρόπους που αυτοί να μπορούν να αντιληφθούν· χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη και η πλοιήγηση θα πρέπει να είναι εύχρηστα· κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη θα πρέπει να είναι κατανοητές· και στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο θα πρέπει να είναι αρκετά στιβαρό ώστε να μπορεί να ερμηνευθεί αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, περιλαμβανομένων και υποβοηθητικών τεχνολογιών. Οι αρχές αυτές χρησιμοποιούνται και στην οδηγία (ΕΕ) 2016/2102.

(22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, όταν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία τηρούν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, δεν παρεμποδίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία τους εντός της Ένωσης εξαιτίας της προσβασιμότητας.

(23) διαγράφεται

(24) διαγράφεται

¹⁹ Οδηγία (ΕΕ) αριθ. 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

[η αιτιολογική παράγραφος 25 μεταφέρθηκε μετά την αιτιολογική παράγραφο 20 και η αιτιολογική παράγραφος 26 μεταφέρθηκε μετά την αιτιολογική παράγραφο 4]

- (27) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να βασιστεί στην απόφαση αριθ. 768/2008/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ καθώς αφορά προϊόντα που υπόκεινται ήδη σε άλλες ενωσιακές πράξεις, **ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή της νομοθεσίας της Ένωσης, και να αναγνωρίζονται παράλληλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των απαιτήσεων προσβασιμότητας που περιέχονται στην παρούσα οδηγία.**
- (28) Όλοι οι οικονομικοί φορείς που παρεμβαίνουν στην αλυσίδα προσφοράς και διανομής θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να διαθέτουν στην αγορά μόνον προϊόντα που είναι σύμφωνα με [...] την παρούσα οδηγία. **Το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τους οικονομικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες.** Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί σαφής και αναλογική κατανομή των υποχρεώσεων με ανταπόκριση στον ρόλο κάθε οικονομικού φορέα στη διαδικασία προσφοράς και διανομής.
- (29) Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να φέρουν την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προϊόντων και των υπηρεσιών, **σύμφωνα με τους αντίστοιχους ρόλους τους στην αλυσίδα εφοδιασμού,** έτσι ώστε να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας της προσβασιμότητας και να εγγυώνται θεμιτό ανταγωνισμό στην αγορά της Ένωσης.
- (29a)(νέα) **Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύουν και για τους οικονομικούς φορείς στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.**
- (30) Ο κατασκευαστής, επειδή γνωρίζει λεπτομερώς τη διαδικασία σχεδιασμού και παραγωγής, είναι ο πλέον ενδεδειγμένος για να πραγματοποιεί ολόκληρη τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Οι υποχρεώσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης θα πρέπει να ανήκουν στον κατασκευαστή.

---

²⁰ Απόφαση αριθ. 768/2008/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων (ΕΕ L 218 της 13/08/2008, σ. 82).

- (31) Οι διανομείς και οι εισαγωγείς θα πρέπει να συμμετέχουν σε καθήκοντα εποπτείας της αγοράς που εκτελούνται από τις εθνικές αρχές και θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά παρέχοντας στις αρμόδιες αρχές όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που αφορούν το εκάστοτε προϊόν.
- (32) Οι εισαγωγείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα από τρίτες χώρες που εισέρχονται στην αγορά της Ένωσης συμμορφώνονται με [...] την παρούσα οδηγία και, ιδίως, ότι οι κατασκευαστές έχουν διενεργήσει τις κατάλληλες διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα.
- (33) Κατά τη διάθεση προϊόντος στην αγορά, κάθε εισαγωγέας θα πρέπει να σημειώνει επί του προϊόντος το όνομά του και τη διεύθυνση στην οποία μπορεί κάποιος να επικοινωνήσει με την εταιρεία.
- (34) Οι διανομείς πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο τρόπος με τον οποίο χειρίζονται το προϊόν δεν επηρεάζει αρνητικά τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (35) Οιοσδήποτε οικονομικός φορέας είτε διαθέτει προϊόν στην αγορά με τη δική του επωνυμία ή εμπορικό σήμα είτε τροποποιεί προϊόν κατά τρόπον ώστε να επηρεαστεί αρνητικά η συμμόρφωση με τις ισχύουσες απαιτήσεις **προσβασιμότητας** θα πρέπει να λογίζεται κατασκευαστής και να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του κατασκευαστή.
- (36) Για λόγους αναλογικότητας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στον βαθμό που δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση για τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, ή δεν απαιτούν αλλαγή στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε θεμελιώδη μεταβολή τους σύμφωνα με τα [...] κριτήρια που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

(37) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ακολουθεί την αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» και να λαμβάνει υπόψη την διοικητική επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ. Θα πρέπει να καθορίσει ήπιους κανόνες όσον αφορά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και να προβλέψει ρήτρες διασφάλισης για τους οικονομικούς φορείς αντί γενικών εξαιρέσεων και παρεκκλίσεων για τις εν λόγω επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια, κατά τον καθορισμό των κανόνων για την επιλογή και την εφαρμογή των πλέον κατάλληλων διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση των ΜΜΕ, και οι υποχρεώσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να περιορίζονται στον βαθμό που δεν συνιστούν δυσανάλογη επιβάρυνση για τις ΜΜΕ. Επιπλέον, οι αρχές εποπτείας της αγοράς θα πρέπει να λειτουργούν αναλόγως με το μέγεθος των επιχειρήσεων και τη φύση της μικρής εν σειρά ή μη εν σειρά συγκεκριμένης παραγωγής, χωρίς να δημιουργούνται περιττά εμπόδια για τις ΜΜΕ και χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η προστασία του δημοσίου **συμφέροντος**.

(37a)(νέα) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία θα συνιστούσαν δυσανάλογη επιβάρυνση των οικονομικών φορέων, δεν θα πρέπει να απαιτείται η συμμόρφωση προς αυτές. Σε αυτές τις δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δεν θα ήταν ευλόγως εφικτό για έναν οικονομικό φορέα να εφαρμόσει μία ή περισσότερες από τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο παράρτημα 1 της παρούσας οδηγίας.

Ωστόσο, ο οικονομικός φορέας οφείλει να καθιστά υπηρεσία ή προϊόν που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προσβάσιμο σε σχέση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις οποίες ο οικονομικός φορέας δεν θεώρησε ότι επιβάλλουν δυσανάλογη επιβάρυνση. Οι εξαιρέσεις στη συμμόρφωση προς μία ή περισσότερες απαιτήσεις προσβασιμότητας λόγω της δυσανάλογης επιβάρυνσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου για τον περιορισμό της επιβάρυνσης αναφορικά με το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Μέτρα που θα επέβαλλαν δυσανάλογη επιβάρυνση δέον να νοούνται ως μέτρα τα οποία θα επέβαλλαν υπερβολική οργανωτική ή πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον οικονομικό φορέα, λαμβάνοντας εν τούτοις υπόψη το πιθανό όφελος για τα άτομα με αναπηρίες. Θα πρέπει να οριστούν κριτήρια αναφοράς βασισμένα σε αυτές τις εκτιμήσεις προκειμένου να επιτραπεί στους οικονομικούς φορείς και στις αρχές εποπτείας της αγοράς να συγκρίνουν τις διάφορες καταστάσεις και να εκτιμούν την ενδεχόμενη παρουσία δυσανάλογης επιβάρυνσης με συστηματικό τρόπο.

Μόνο θεμιτά στοιχεία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του βαθμού στον οποίον οι απαιτήσεις προσβασιμότητας δεν μπορούν να ικανοποιηθούν λόγω του ότι θα συνεπάγονταν δυσανάλογη επιβάρυνση. Η μη απόδοση προτεραιότητας, η έλλειψη χρόνου ή γνώσης δεν θα πρέπει να θεωρούνται θεμιτοί λόγοι.

- (37β)(νέα) Η συνολική εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση των κριτηρίων αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα IV.
- Η εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης τεκμηριώνεται από τον οικονομικό φορέα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών κριτηρίων αναφοράς. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να επαναξιολογούν την εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης μετά την παρέλευση κάθε πενταετίας. Μόνον κατόπιν σχετικού αιτήματος της αρμόδιας εθνικής αρχής θα πρέπει οι οικονομικοί φορείς να παρέχουν την εκτίμηση με την οποία θα εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους το προϊόν ή η υπηρεσία τους δεν παρουσιάζει πλήρη προσβασιμότητα και θα παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία της δυσανάλογης επιβάρυνσης.
- (37γ)(νέα) Αν, με βάση την απαιτούμενη αξιολόγηση, συνάγεται το συμπέρασμα ότι θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση για τον οικονομικό φορέα η απαίτηση συμμόρφωσης όλων των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που είναι διαθέσιμα για την παροχή της ίδιας υπηρεσίας προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να αξιολογείται επίσης πόσες μηχανές επαρκούν για να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τον συγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών. Στην αξιολόγησή του, ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, το εκτιμώμενο όφελος για τα άτομα με αναπηρίες.

- (37δ)(νέα) Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις διακρίνονται από όλες τις άλλες επιχειρήσεις από τους περιορισμένους ανθρώπινους πόρους και τον περιορισμένο ετήσιο κύκλο εργασιών και/ή ετήσιο ισολογισμό. Το βάρος της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις θα απασχολήσει επομένως, κατά κανόνα, μεγαλύτερο μερίδιο των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων τους σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις και είναι πιο πιθανό να αποτελέσει δυσανάλογο μερίδιο των δαπανών. Σημαντικό ποσοστό των δαπανών για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις προέρχεται από τη συμπλήρωση ή την τήρηση εγγράφων και αρχείων προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις διάφορες απαιτήσεις που καθορίζονται στη νομοθεσία της Ένωσης. Ενώ όλοι οι οικονομικοί φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμούν την αναλογικότητα της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία και να συμμορφώνονται με αυτές μόνο στον βαθμό που δεν είναι δυσανάλογες, η απαίτηση μιας τέτοιας εκτίμησης από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες θα συνιστούσε από μόνη της δυσανάλογη επιβάρυνση σε σύγκριση με τα πιθανά οφέλη για τα άτομα με αναπηρίες. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις που θέτει η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει συνεπώς να ισχύουν για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (37ε)(νέα) Η απαλλαγή των πολύ μικρών επιχειρήσεων δεν θα πρέπει να ισχύει για τα προϊόντα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Όσον αφορά τα προϊόντα, οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας βαρύνουν πλείονες οικονομικούς φορείς σε όλη την αλυσίδα κατασκευής και διανομής. Η γενική απαλλαγή όλων των πολύ μικρών επιχειρήσεων χωρίς συνολική αξιολόγηση που να συνεκτιμά τον ρόλο τους στη συγκεκριμένη αλυσίδα, θα οδηγούσε σε αντιφάσεις και στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς, με αποτέλεσμα δυσχέρειες στην αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας από τις αρχές εποπτείας της αγοράς. Θα ήταν δύσκολο για τα άτομα με αναπηρίες να γνωρίζουν εάν μεταξύ των οικονομικών παραγόντων που εμπλέκονται στην αλυσίδα συγκεκριμένου προϊόντος ανήκει μια πολύ μικρή επιχείρηση και, κατά συνέπεια, κατά πόσον ισχύουν ή όχι οι απαιτήσεις προσβασιμότητας. Αντιθέτως, τα άτομα με αναπηρίες θα είναι σε θέση να προσδιορίζουν ποιες υπηρεσίες παρέχονται από πολύ μικρές επιχειρήσεις και να επιλέγουν τις υπηρεσίες που είναι προσβάσιμες από αυτά.

- (38) Όλοι οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να ενεργούν με υπευθυνότητα και να τηρούν πλήρως τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις όταν διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα προϊόντα στην αγορά ή όταν παρέχουν υπηρεσίες στην αγορά.
- (39) Για να διευκολυνθεί **η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** είναι απαραίτητο να προβλεφθεί τεκμήριο συμμόρφωσης για προϊόντα και υπηρεσίες που συνάδουν με εθελοντικά εναρμονισμένα πρότυπα τα οποία εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ με σκοπό τη **διατύπωση λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών** των εν λόγω απαιτήσεων. Η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει μια σειρά αιτημάτων τυποποίησης προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης όσον αφορά την προσβασιμότητα, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν για την προετοιμασία των εναρμονισμένων προτύπων.
- (39a)(νέα) **Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 προβλέπει επίσημη διαδικασία υποβολής ενστάσεων κατά εναρμονισμένων προτύπων, όταν θεωρείται ότι τα εν λόγω πρότυπα δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.**
- (40) Εάν δεν υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα και όπου απαιτείται για σκοπούς εναρμόνισης της αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί **να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις** που θεσπίζουν κοινές τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου αριθ. 89/686/EOK και αριθ. 93/15/EOK και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αριθ. 94/9/EK, αριθ. 94/25/EK, αριθ. 95/16/EK, αριθ. 97/23/EK, αριθ. 98/34/EK, αριθ. 2004/22/EK, αριθ. 2007/23/EK, αριθ. 2009/23/EK και αριθ. 2009/105/EK και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 87/95/EOK του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (41) Για να εξασφαλίζεται ουσιαστική πρόσβαση στις πληροφορίες για σκοπούς εποπτείας της αγοράς, οι πληροφορίες που απαιτούνται για τη δήλωση συμμόρφωσης με όλες τις ισχύουσες πράξεις της Ένωσης θα πρέπει να **καθίστανται** διαθέσιμες σε μια δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ. Για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση για τους οικονομικούς φορείς, θα πρέπει να είναι σε θέση να περιλαμβάνουν στην ενιαία δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ **όλες** τις σχετικές επιμέρους δηλώσεις συμμόρφωσης.
- (42) Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου της παραγωγής της «ενότητας Α» που περιγράφεται στο παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/EK, καθώς η διαδικασία αυτή δίνει τη δυνατότητα αφενός στους οικονομικούς φορείς να αποδείξουν και αφετέρου στις αρμόδιες αρχές να εξασφαλίσουν ότι τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας χωρίς δυσανάλογη επιβάρυνση.
- (43) Για τις υπηρεσίες, οι απαραίτητες πληροφορίες για την αξιολόγηση [...] της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να αναφέρονται στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις ή σε ισοδύναμο έγγραφο **με την επιφύλαξη της οδηγίας ΕΕ 2011/83**.
- (44) Η σήμανση CE, που δηλώνει τη συμμόρφωση προϊόντος με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, είναι η ορατή συνέπεια ολόκληρης διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης υπό ευρεία έννοια. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ακολουθεί τις γενικές αρχές που διέπουν τη σήμανση CE του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων.
- (45) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008, θέτοντας τη σήμανση CE στο προϊόν ο κατασκευαστής δηλώνει ότι το προϊόν συμμορφώνεται με όλες τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας και ότι ο ίδιος αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη.

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

- (46) Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ, τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη να εξασφαλίσουν ισχυρή και αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς για τα προϊόντα στην επικράτειά τους και θα πρέπει να διαθέσουν επαρκείς εξουσίες και πόρους στις αρχές εποπτείας της αγοράς.
- (47) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελέγχουν τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να δίνουν συνέχεια στις καταγγελίες ή τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με τη μη συμμόρφωση, ώστε να εξασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα.
- (47a)(νέα) **Προκειμένου να διευκολύνει την ομοιόμορφη εφαρμογή του άρθρου 18 της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή δύναται, κατά περίπτωση, να εκδίδει μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές σε συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους η οποία θα στηρίζει τον συντονισμό μεταξύ των αρχών συμμόρφωσης των υπηρεσιών. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες με σκοπό την ανταλλαγή πόρων και τεχνογνωσίας των αρχών συμμόρφωσης των υπηρεσιών. Η Επιτροπή θα πρέπει να συντονίζει αυτές τις πρωτοβουλίες.**
- (48) Τα κράτη μέλη αναμένονται να μεριμνούν ώστε οι αρχές εποπτείας της αγοράς να ελέγχουν τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τα κριτήρια που αναφέρονται στο **παράρτημα IV** σύμφωνα με το Κεφάλαιο V. **Τα κράτη μέλη δύνανται να αναθέτουν σε ειδικευμένο οργανισμό την υλοποίηση των υποχρεώσεων των αρχών εποπτείας της αγοράς με βάση την παρούσα οδηγία.** Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν ότι οι αρμοδιότητες ενός τέτοιου ειδικευμένου οργανισμού θα πρέπει να περιορίζονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή σε ορισμένα τμήματά του και ότι, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008, θα πρέπει ο οργανισμός να ασκεί μόνο τα καθήκοντα που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 τα οποία είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εποπτείας της αγοράς, σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό και την παρούσα οδηγία.
- (49) **διαγράφεται**

- (50) Θα πρέπει να καθοριστεί μια διαδικασία διασφάλισης **που θα εφαρμόζεται σε** περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των κρατών μελών ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται από ένα κράτος μέλος, βάσει της οποίας οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν σχετικά με τα προϊόντα που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στις αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της αγοράς, σε συνεργασία με τους σχετικούς οικονομικούς φορείς, να ενεργούν περισσότερο εγκαιρα όσον αφορά τέτοιου είδους προϊόντα.
- (51) Εφόσον τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συμφωνήσουν ότι είναι δικαιολογημένο το μέτρο που λαμβάνει κράτος μέλος, δεν θα απαιτείται περαιτέρω ανάμειξη της Επιτροπής, εκτός αν η μη συμμόρφωση μπορεί να αποδοθεί σε ελλείψεις ενός εναρμονισμένου προτύπου.
- (9) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση πλήρους σεβασμού του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρίες να επωφελούνται μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για να τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας, καθώς και στην προώθηση της εφαρμογής του άρθρου 26 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (52) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση [...] της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες **όσον αφορά τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών**. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.²³

²³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (53) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να **μεριμνούν**, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, **ώστε** η κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο **να συνοδεύεται** από ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι αιτιολογημένη.
- (53γ)(νέα) **Προκειμένου να δοθεί στους παρόχους υπηρεσιών αρκετός χρόνος για να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος [5] ετών μετά την ημερομηνία από την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόσουν την εθνική νομοθεσία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κατά τη διάρκεια της οποίας προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσίας τα οποία διατέθηκαν στην αγορά της Ένωσης πριν από την εν λόγω ημερομηνία δεν χρειάζεται να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία, εκτός εάν αντικατασταθούν από τους παρόχους της υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Δεδομένου του κόστους και της μακράς διάρκειας ζωής των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, όταν τα τερματικά αυτά χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών, μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται μέχρι το τέλος της οικονομικής τους ζωής, εφόσον δεν έχουν αντικατασταθεί κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος, αλλά όχι για περισσότερο από 20 έτη.**

(54) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, η εξάλειψη δηλαδή των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, για τη συμβολή στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη διότι απαιτείται η εναρμόνιση των διαφορετικών κανόνων που υπάρχουν σήμερα στα αντίστοιχα νομικά τους συστήματα, μπορεί, όμως, μέσω [...] του καθορισμού απαιτήσεων προσβασιμότητας και κοινών κανόνων για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο -1 (νέο)

Αντικείμενο

Ο σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες με την εξάλειψη και πρόληψη φραγμών που προκύπτουν από αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας σε βάρος της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 1.

*Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής*

1. **Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα ακόλουθα προϊόντα, τα οποία διατίθενται στην αγορά της Ένωσης μετά την αναφερόμενη στο άρθρο 27 παράγραφος 2 ημερομηνία:**
  - α) υλικά **συστήματα πληροφορικής** και λειτουργικά συστήματα για γενική χρήση από τους **καταναλωτές**,
  - γ) τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με **διαδραστικές** υπολογιστικές δυνατότητες που **αναμένεται κατά κύριον λόγο να χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών**.
  - δ) τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με **διαδραστική** υπολογιστική δυνατότητα που **χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων**.
  - ε) **συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων** και

- β) τα ακόλουθα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης **που προορίζονται ειδικά για την παροχή υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2.**
- i) αυτόματες ταμειακές μηχανές·
  - ia) **τερματικά πληρωμών·**
  - ii) μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων·
  - iii) μηχανήματα ελέγχου εισιτηρίων **που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο εισιτηρίων επιβατών στις υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών·**
  - iv) **διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, εκτός από τα μηχανήματα που εγκαθίστανται ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού·**
2. **Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται στους καταναλωτές μετά την αναφερόμενη στο άρθρο 27 παράγραφος 2 ημερομηνία, με την επιφύλαξη του άρθρου 27α της παρούσας οδηγίας:**
- α) **υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλην των υπηρεσιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μεταξύ μηχανών·**
  - β) **υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων[...]·**
  - ε) **ηλεκτρονικά βιβλία και υλικό εξοπλισμό που προορίζεται ειδικά για αυτά·**
  - στ) **ηλεκτρονικό εμπόριο·**
  - δ) **τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές.**

- γ) τα ακόλουθα στοιχεία των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα:
- i) ιστοτόπους·
  - ia) υπηρεσίες για φορητές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών·
  - iaa) ηλεκτρονικά εισιτήρια και υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων·
  - ii) μετάδοση πληροφοριών σχετικά με υπηρεσίες μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο· προκειμένου για τις οθόνες πληροφοριών, αφορά μόνον τις διαδραστικές οθόνες που βρίσκονται εντός του εδάφους της Ένωσης· και
  - iii) διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που βρίσκονται εντός του εδάφους της Ένωσης, πλην όσων είναι εγκατεστημένα ως αναπόσπαστα τμήματα²⁴ οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού που χρησιμοποιείται στην παροχή οποιουδήποτε τμήματος των εν λόγω υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών.

[...]

2β.(νέα) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2002/21/EK²⁵.

6.(νέα) Όσον αφορά τους ιστοτόπους, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στο ακόλουθο περιεχόμενο:

- i) προεγγεγραμμένα μέσα με διάσταση χρόνου που δημοσιεύθηκαν πριν από [την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]·
- ii) επιγραμμικούς χάρτες και υπηρεσίες χαρτογράφησης,
- iii) περιεχόμενο προερχόμενο από τρίτους το οποίο ούτε έχει χρηματοδοτηθεί ούτε έχει αναπτυχθεί από τον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών και δεν υπόκειται στον έλεγχο του παρόχου υπηρεσιών.

3. διαγράφεται

²⁴ Το κείμενο τροποποιήθηκε χάριν συνοχής.

²⁵ Θα αντικατασταθεί από αναφορά στον ηλεκτρονικό κώδικα/eCode όταν θεσπισθεί ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

- 4.(νέα)** Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία για τα δικαιώματα δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2001/29/EK, [της οδηγίας του Μαρακές (2016/0278 (COD)) και του κανονισμού του Μαρακές (2016/0279 (COD))]²⁶, της οδηγίας περί εκμίσθωσης και δανεισμού 2006/115/EK, της οδηγίας περί λογισμικού 2009/24/EK.
- 5.(νέα)** Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων της ακόλουθης ενωσιακής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων που συνδέονται με την προσβασιμότητα:
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007²⁷.
  - Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2014²⁸.
  - Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 454/2011²⁹.
  - Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011³⁰.
  - Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010³¹.
  - Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1107/2006³² και
  - Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 261/2004³³.

---

²⁶ Υπάρχει πρόθεση να συμπεριληφθούν οι «πράξεις του Μαρακές» εφόσον θεσπισθούν πριν από την ΕΠΠ. Εάν όχι, μπορεί να σημειωθεί ότι ο παρών κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός, όπως υποδεικνύει η λέξη «συμπεριλαμβανομένης».

²⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=CELEX:32007R1371>

²⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32014R1300>

²⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32011R0454>

³⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:32011R0181>

³¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=CELEX:32010R1177>

³² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32006R1107>

³³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).

Άρθρο 2
Ορισμοί³⁴

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) **διαγράφεται³⁵**
- (2) **διαγράφεται**
- (2α) ως «ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας» νοούνται οι απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 3, στον βαθμό που ισχύουν για τον συγκεκριμένο οικονομικό φορέα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12.
- (3) **διαγράφεται**
- (4) ως «άτομα με αναπηρίες» **νοούνται άτομα** με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες, οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια, μπορεί να δυσχεράνουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τους άλλους·
- (5) ως «προϊόν» νοείται ουσία, παρασκεύασμα ή αγαθό που παράγεται μέσω μεταποιητικής διεργασίας, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα ζώντα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους·
- (8) ως «διαθεσιμότητα στην αγορά» νοείται κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Ένωσης στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν·
- (9) ως «διάθεση στην αγορά» νοείται η πρώτη φορά κατά την οποία προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης·

---

³⁴ Με την ακόλουθη σειρά: γενικοί ορισμοί, προϊόντα εν γένει, υπηρεσίες εν γένει, γενικοί ορισμοί σχετικοί με προϊόντα και υπηρεσίες, ατομικά προϊόντα/υπηρεσίες, πρβ. άρθρο 1

³⁵ Ο όρος «προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες» δεν χρησιμοποιείται στο διατακτικό του κειμένου.

- (20) ως «απόσυρση» νοείται κάθε μέτρο που αποσκοπεί να αποτρέψει τη διαθεσιμότητα στην αγορά προϊόντος από την αλυσίδα εφοδιασμού·
- (10) ως «κατασκευαστής» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει ένα προϊόν ή αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή ενός προϊόντος και το προωθεί στην αγορά υπό την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του·
- (11) ως «εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Ένωση, που έχει λάβει γραπτή εντολή από κατασκευαστή να ενεργεί εξ ονόματός του για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων·
- (12) ως «εισαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ένωση που διαθέτει προϊόν τρίτης χώρας στην αγορά της Ένωσης·
- (13) ως «διανομέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, άλλο από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά·
- (5α)(νέα)** ως «υπηρεσία» νοείται η υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 της οδηγίας αριθ. 2006/123/EK.³⁶
- (5β)(νέο)** ως «πάροχος υπηρεσιών» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει ή παρέχει υπηρεσία απευθυνόμενη άμεσα στην αγορά της Ένωσης· Στο πεδίο των ηλεκτρονικών βιβλίων η έννοια του παρόχου υπηρεσιών μπορεί να συμπεριλαμβάνει τους εκδότες και άλλους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διανομή τους·
- (14) ως «οικονομικοί φορείς» νοούνται ο κατασκευαστής, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας, ο διανομέας ή ο πάροχος υπηρεσιών·

---

³⁶ Οδηγία αριθ. 2006/123/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36).

- (15) ως «καταναλωτής» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο που αγοράζει το σχετικό προϊόν ή είναι αποδέκτης της σχετικής υπηρεσίας για σκοπούς άσχετους με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές δραστηριότητές του ή το επάγγελμά του.
- (15α)(νέα) ως «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» (ΜΜΕ) νοείται η κατηγορία των επιχειρήσεων που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ, εξαιρουμένων όμως των πολύ μικρών επιχειρήσεων.**
- (16) ως «πολύ μικρή επιχείρηση» νοείται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή/και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.
- (17) ως «εναρμονισμένο πρότυπο» νοείται **το** εναρμονισμένο πρότυπο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.
- (18) ως «κοινές τεχνικές προδιαγραφές» νοούνται οι τεχνικές προδιαγραφές όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, η οποία παρέχει ένα μέσο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ισχύουν για ένα προϊόν ή μια υπηρεσία.
- (19) **διαγράφεται**
- (23β)(νέα) ως «υλικό σύστημα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές»** νοείται ο συνδυασμός υλικού εξοπλισμού που συνιστά έναν πλήρη υπολογιστή και χαρακτηρίζεται από την πολυλειτουργική του φύση, την ικανότητά του να εκτελεί, με το κατάλληλο λογισμικό, τις περισσότερες κοινές υπολογιστικές εργασίες που ζητούν οι καταναλωτές και προορίζεται για χρήση από καταναλωτές· συμπεριλαμβάνονται σε αυτό οι προσωπικοί υπολογιστές, ιδίως οι επιτραπέζιοι υπολογιστές, οι φορητοί υπολογιστές, τα έξυπνα τηλέφωνα και οι ταμπλέτες·

(23)(νέα) ως «λειτουργικό σύστημα» νοείται το λογισμικό, το οποίο, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει τη διασύνδεση του περιφερειακού υλικού εξοπλισμού, προγραμματίζει καθήκοντα, κατανέμει αποθήκευση, και παρουσιάζει στον χρήστη μια προεπιλεγμένη διεπαφή όταν δεν βρίσκεται σε λειτουργία κανένα πρόγραμμα εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των διεπαφών γραφικών των χρηστών, είτε το εν λόγω λογισμικό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος υλικού συστήματος πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές, είτε αποτελεί άλλον είδους αυτοτελές λογισμικό που προορίζεται να λειτουργεί σε υλικό σύστημα πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές· δεν νοούνται, ωστόσο, οι φορτωτές λειτουργικού συστήματος, τα βασικά συστήματα εισροής/εκροής ή το λοιπό υλικολογισμικό που απαιτείται κατά την εκκίνηση ή την εγκατάσταση του λειτουργικού συστήματος·

(23a)(νέα) ως «τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών» νοείται το προϊόν που προορίζεται να συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με το τερματικό σημείο του δικτύου από καταναλωτή και μπορεί να χρησιμοποιείται για την πρόσβαση στις υπηρεσίες τις οποίες καλύπτει η παρούσα οδηγία ή για την παροχή τους·

(24)(νέα) ως «διαδραστική υπολογιστική ικανότητα» νοείται λειτουργία που υποστηρίζει την αλληλεπίδραση ανθρώπου-συσκευής και επιτρέπει την επεξεργασία και τη μετάδοση δεδομένων, φωνής ή/και βίντεο·

(7) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» νοούνται υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο γ) της οδηγίας αριθ. 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷.

(7a-1)(νέα) ως «επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης» νοούνται επικοινωνίες μέσω υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών μεταξύ τελικού χρήστη και του PSAP, με στόχο την αίτηση και τη λήψη βοήθειας έκτακτης ανάγκης από τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης³⁸.

(7a-2)(νέα) ως «κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης» (PSAP) νοείται ο τόπος όπου λαμβάνονται αρχικά οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης υπό την ευθύνη δημόσιας αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού που αναγνωρίζεται από το κράτος μέλος³⁹.

³⁷ Θα αντικατασταθεί από αναφορά στον ηλεκτρονικό κώδικα/eCode αφού θεσπισθεί ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

³⁸ Η Προεδρία προτείνει να αντικατασταθεί το παρόν με αναφορά στον eCode εάν η πράξη αυτή θεσπισθεί πριν από την ΕΠΠ.

³⁹ Η Προεδρία προτείνει να αντικατασταθεί το παρόν με αναφορά στον eCode εάν η πράξη αυτή θεσπισθεί πριν από την ΕΠΠ.

(7a-3)(νέα) ως «υπηρεσία έκτακτης ανάγκης» νοείται η υπηρεσία που αναγνωρίζεται ως τέτοια από το κράτος μέλος και παρέχει άμεση και ταχεία βοήθεια σε καταστάσεις όπου υπάρχει, ιδίως, άμεσος κίνδυνος για τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα, την ατομική ή δημόσια υγεία ή ασφάλεια, την ιδιωτική ή τη δημόσια περιουσία ή το περιβάλλον, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία⁴⁰.

(7a-4) (νέα) ως «κείμενο σε πραγματικό χρόνο» νοείται συνομιλία μέσω κειμένου από ένα σημείο σε άλλο ή τηλεδιασκέψεις πολλαπλών σημείων όπου το κείμενο που εισάγεται αποστέλλεται το ένα στοιχείο μετά το άλλο κατά τέτοιον τρόπο ώστε η επικοινωνία να γίνεται αντιληπτή από τον χρήστη ως συνεχής διεργασία.

(6) ως «υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοούνται υπηρεσίες **σύμφωνα με τον ορισμό** του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας αριθ. 2010/13/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴¹

(6a)(νέα) [ως «υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοούνται υπηρεσίες που μεταδίδονται μέσω δικτύων ηλεκτρονικής επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση, τη λήψη πληροφοριών και για την επιλογή και την παρακολούθηση υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και όλα τα σχετικά μέτρα που αποσκοπούν να τις καταστήσουν προσβάσιμες, όπως ορίζει το άρθρο 7 της οδηγίας 2010/13/EΕ. Αυτές οι υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων μπορούν να περιλαμβάνουν ιστοτόπους, επιγραμμικές εφαρμογές, εφαρμογές για μετατροπείς/αποκωδικοποιητές, εφαρμογές που μπορούν να καταφορτωθούν, υπηρεσίες για φορητές συσκευές συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές, και σχετικές εφαρμογές αναπαραγωγής μέσων καθώς και υπηρεσίες συνδεδεμένης τηλεόρασης. Περιλαμβάνουν επίσης ηλεκτρονικούς οδηγούς προγραμμάτων (EPG). Οι υπηρεσίες αυτές είναι μέρος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων των οποίων η προσβασιμότητα δεν ρυθμίζεται στην οδηγία 201X/XXX με την οποία αναθεωρείται η οδηγία 2010/13/EK. Δεν περιλαμβάνουν υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων των οποίων η προσβασιμότητα ρυθμίζεται από την οδηγία 2010/13/EΕ]⁴².

⁴⁰ Η Προεδρία προτείνει να αντικατασταθεί το παρόν με αναφορά στον eCode εάν η πράξη αυτή θεσπισθεί πριν από την ΕΠΠ.

⁴¹ Οδηγία αριθ. 2010/13/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (ΕΕ L 095 της 15/04/2010, σ. 1)

⁴² Οι παραπομπές πρόκειται να επαληθευθούν εν ευθέτω χρόνω.

- (6β)(νέα) ως «καταναλωτικός τερματικός εξοπλισμός με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα, που χρησιμοποιείται για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοείται κάθε είδους εξοπλισμός του οποίου κύριος σκοπός είναι να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας αριθ. 2010/13/EΕ,, τηλεοπτικές εκπομπές, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο ε) της εν λόγω οδηγίας, κατά παραγγελία υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο ζ) της εν λόγω οδηγίας και οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχείο η) της εν λόγω οδηγίας·
- (25)(νέα) ως «ηλεκτρονικό βιβλίο και ειδικό λογισμικό» νοείται η υπηρεσία, που συνίσταται στην παροχή ψηφιακών αρχείων που φέρουν ηλεκτρονική εκδοχή αρχείου βιβλίου, η οποία προσφέρει δυνατότητες πρόσβασης, πλοήγησης, ανάγνωσης και χρήσης και το λογισμικό –συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές– που προορίζεται ειδικά για την πρόσβαση, πλοήγηση, ανάγνωση και χρήση αυτών των ψηφιακών αρχείων. Δεν περιλαμβάνεται το λογισμικό που καλύπτεται από τον ορισμό 25α (νέα).·
- (25α)(νέα) ως «συσκευή ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων» νοείται ειδικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού, που χρησιμοποιείται για πρόσβαση, πλοήγηση, ανάγνωση και χρήση αρχείων ηλεκτρονικών βιβλίων·
- (21) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου» νοούνται οι υπηρεσίες που παρέχονται εξ αποστάσεως μέσω ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή, με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών·
- (20α)(νέα) ως «τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές» νοούνται η παροχή στους καταναλωτές των ακόλουθων τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων και μέσω ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές: συμφωνιών πίστωσης που καλύπτονται από την οδηγία περί καταναλωτικής πίστης (Οδηγία 2008/48/EK) ή την οδηγία περί συμβάσεων πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα (2014/17/EΕ)· υπηρεσιών που ορίζονται στις παραγράφους 1-5 του τμήματος Α και στις παραγράφους 1, 2, 4 και 5 του τμήματος Β του παραρτήματος Ι της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II - 2014/65/EK)· υπηρεσιών πληρωμών, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της οδηγίας σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών (2015/2366/EΕ)· και υπηρεσιών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, όπως ορίζονται στην οδηγία για τους λογαριασμούς πληρωμών (2014/92/EΕ) και το ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζεται στην οδηγία 2009/110/EK·

(20β)(νέα) ως «τερματικό πληρωμών» νοείται συσκευή της οποίας κύριος σκοπός είναι να επιτρέπει τη διενέργεια πληρωμών με τη χρήση μέσων πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 14 της οδηγίας 2015/2366/ΕΕ σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών σε υλικό σημείο πώλησης αλλά όχι σε εικονικό περιβάλλον.

- (7α)(νέα)** ως «υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών» νοούνται εμπορικές υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ιβ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2006, σε περίπτωση αναχώρησης ή διέλευσης από, ή άφιξης σε, αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους. Συμπεριλαμβάνονται δε οι πτήσεις που αναχωρούν από αερολιμένα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα προς αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους, όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από αερομεταφορείς της ΕΕ.
- (7β)(νέα)** ως «υπηρεσίες μεταφορών επιβατών με λεωφορεία» νοούνται οι υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 181/2011.
- (7γ)(νέα)** ως «υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών» νοούνται όλες οι υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, εξαιρουμένων των υπηρεσιών που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του ίδιου. Δεν περιλαμβάνονται «αστικά και προαστιακά δρομολόγια» κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 6 της οδηγίας αριθ. 2012/34 ή «περιφερειακά δρομολόγια» κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 7 της εν λόγω οδηγίας.
- (7δ)(νέα)** ως «υπηρεσίες πλωτών μεταφορών επιβατών» νοούνται οι επιβατικές υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1177/2010. Δεν περιλαμβάνονται υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.
- (27)(νέα)** ως «ηλεκτρονικά εισιτήρια» νοείται κάθε σύστημα στο οποίο αποθηκεύεται ηλεκτρονικά σε κάρτα μετακινήσεων ή σε άλλη συσκευή, αντί να εκτυπώνεται σε έντυπο εισιτήριο, το δικαίωμα ταξιδίου, υπό μορφή μεμονωμένων ή πολλαπλών εισιτηρίων ταξιδίου, ταξιδιωτικών συνδρομών, ή ταξιδιωτικής πίστωσης.

- (28)(νέα) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων» νοείται κάθε σύστημα στο οποίο αγοράζονται, μεταξύ άλλων σε επιγραμμικό περιβάλλον, εισιτήρια επιβατικών μεταφορών με τη χρήση συσκευής με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα, και παραδίδονται στον αγοραστή σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου να μπορούν να τυπωθούν ενδεχομένως σε χαρτί ή να εμφανιστούν με άλλο τρόπο με τη χρήση φορητής συσκευής με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα στη διάρκεια του ταξιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Άρθρο 3

Απαιτήσεις προσβασιμότητας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι **οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν στην αγορά μόνον προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και παρέχουν μόνον υπηρεσίες [...] που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος [...] 2 που τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του άρθρου 12 της παρούσας οδηγίας.**
2. **Όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 τηρούν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις που ορίζονται στο τμήμα I του παραρτήματος I.**
Όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, πλην των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που αναφέρονται στο σημείο β), τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο τμήμα II του παραρτήματος I.
3. **Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όλες οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στα τμήματα III και IV του παραρτήματος I.**

Τα στοιχεία των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο γ) τηρούν μόνον τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο τμήμα ΙΙ του παραρτήματος 1.

[...]

4. **Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες κατά το άρθρο 1 παράγραφος 2 εξαιρούνται από την τήρηση των απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και από οποιανδήποτε υποχρέωση σχετικά με την τήρηση των εν λόγῳ απαιτήσεων.**

5-10. **διαγράφεται**

- 11.(νέα) **Τα κράτη μέλη μπορούν να ενημερώνουν τους οικονομικούς φορείς για τα ενδεικτικά παραδείγματα τρόπων συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του παραρτήματος I ή για το αναμενόμενο αποτέλεσμα της εφαρμογής τους κατά τα αναφερόμενα στο παράρτημα Ia.**

Άρθρο 3α (νέο)

Iσχύονσα νομοθεσία της Ένωσης στον τομέα των επιβατικών μεταφορών

1. **Η συμμόρφωση προς το ισχύον δίκαιο της Ένωσης στον τομέα των μεταφορών όσον αφορά την παροχή προσβάσιμων πληροφοριών και την παροχή πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα, νοείται ως συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Το εν λόγω ισχύον δίκαιο της Ένωσης περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1300/2014, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 181/2011, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1177/2010, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2006. Όταν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προβλέπονται επιπρόσθετες απαιτήσεις, εφαρμόζονται πλήρως.**

2. Όταν σιδηροδρομική επιχείρηση συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που αφορούν τον επίσημο ιστότοπό της, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 454/2011, αυτό νοείται ως συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Οι λοιποί ιστότοποι των παρόχων υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών που χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές συμμορφώνονται προς την παρούσα οδηγία.
3. Οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται επίσης στις περιπτώσεις όπου η ενωσιακή νομοθεσία περιέχει ρητή παραπομπή στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Ελεύθερη κυκλοφορία

Τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά της επικράτειάς τους προϊόντων **ή την παροχή υπηρεσιών στην επικράτειά τους** που συμμορφώνονται προς την παρούσα οδηγία για λόγους που σχετίζονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας. [...]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III⁴³

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις των κατασκευαστών

1. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα σύμφωνα με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
2. Οι κατασκευαστές καταρτίζουν τον τεχνικό φάκελο σύμφωνα με το παράρτημα II και διενεργούν τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζεται στο εν λόγω παράρτημα ή αναθέτουν τη διενέργειά της.

---

⁴³ Το Κεφάλαιο χωρίστηκε σε τρία μέρη ώστε να φαίνεται σαφώς ποια άρθρα αναφέρονται σε προϊόντα (5-10), υπηρεσίες (11) και προϊόντα και υπηρεσίες (12).

Όταν η συμμόρφωση προϊόντος με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας αποδεικνύεται με τέτοια διαδικασία, οι κατασκευαστές καταρτίζουν δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και θέτουν τη σήμανση CE.

2α.(νέα) Οι κατασκευαστές διατηρούν τον τεχνικό φάκελο και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ επί 5 έτη από τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά.

3. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται διαδικασίες ώστε να διατηρείται η συμμόρφωση των σειρών παραγωγής. Οι αλλαγές στο σχεδιασμό ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος λαμβάνονται δεόντως υπόψη.
4. [...]
5. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους φέρουν αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή άλλο στοιχείο που επιτρέπει την ταύτισή τους ή, όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, εξασφαλίζουν ότι οι απαραίτητες πληροφορίες αναγράφονται στη συσκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.
6. Οι κατασκευαστές σημειώνουν το όνομά τους, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο για επικοινωνία με τον κατασκευαστή. **Τα στοιχεία επικοινωνίας διατυπώνονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.**
7. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με όσα έχει ορίσει το οικείο κράτος μέλος.
Οι ανωτέρω οδηγίες και πληροφορίες καθώς και κάθε επισήμανση πρέπει να είναι σαφείς, κατανοητές και εύληπτες.

8. Οι κατασκευαστές που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία λαμβάνουν αμέσως τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωσή του **ή, κατά περίπτωση**, να το αποσύρουν [...]. Επιπλέον, όταν το προϊόν [...] δεν συμμορφώνεται με τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας**, οι κατασκευαστές ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν.
9. Οι κατασκευαστές παρέχουν σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από την εν λόγω αρχή. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τις **απαραίτητες** ενέργειες που γίνονται ώστε να εξαλειφθεί **η μη συμμόρφωση με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά, [...] ιδίως εξασφαλίζοντας **τη συμμόρφωση των προϊόντων με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** [...].

Άρθρο 6

Εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι

1. Οι κατασκευαστές μπορούν να διορίζουν, με γραπτή εντολή, εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο. Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και η κατάρτιση του τεχνικού φακέλου δεν ανατίθενται σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.
2. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος ασκεί τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στην εντολή την οποία λαμβάνει από τον κατασκευαστή. Η εντολή επιτρέπει στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο τουλάχιστον τα ακόλουθα:

αα)(νέα) να διατηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ και τον τεχνικό φάκελο στη διάθεση των εθνικών εποπτικών αρχών επί 5 έτη.

- α) να παρέχει σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση ενός προϊόντος.
- β) να συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτήματός τους, για τις **απαραίτητες** ενέργειες για την εξάλειψη της **μη συμμόρφωσης με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** [...] προϊόντων που καλύπτει η εντολή του.

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις των εισαγωγέων

1. Οι εισαγωγείς διαθέτουν στην αγορά μόνο συμμορφούμενα προϊόντα.
2. Προτού διαθέσουν προϊόν στην αγορά, οι εισαγωγείς διασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει διενεργήσει την κατάλληλη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζεται στο παράρτημα II. Εξασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει καταρτίσει τον τεχνικό φάκελο που απαιτεί το εν λόγω παράρτημα, ότι το προϊόν φέρει τη σήμανση CE και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και ότι ο κατασκευαστής έχει τηρήσει τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφοι 5 και 6.
3. Εφόσον ένας εισαγωγέας θεωρεί ή έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιο προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** [...], δεν διαθέτει το προϊόν στην αγορά μέχρις ότου αυτό συμμορφωθεί. Επίσης, όταν το **προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας**, ο εισαγωγέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

4. Οι εισαγωγείς σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.
Τα στοιχεία επικοινωνίας διατυπώνονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.
5. Οι εισαγωγείς εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες **ασφαλείας** σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με όσα έχει ορίσει το οικείο κράτος μέλος.
6. Οι εισαγωγείς μεριμνούν ώστε, ενόσω είναι υπεύθυνοι για κάποιο προϊόν, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς να μη θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία**.
7. [...]
- 7a.(νέα) **Οι εισαγωγείς θέτουν, για περίοδο 5 ετών, αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ στη διάθεση των αρχών εποπτείας της αγοράς και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω αρχές, κατόπιν αιτήματός τους.**
8. Οι εισαγωγείς που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με **την παρούσα οδηγία [...]** λαμβάνουν αμέσως τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωσή του ή [...] να το αποσύρουν [...]. Επιπλέον, όταν το προϊόν [...] δεν συμμορφώνεται με τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας**, οι εισαγωγείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη **μη συμμόρφωση** και τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

9. Οι εισαγωγείς παρέχουν σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από την εν λόγω αρχή. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για **απαραίτητες** ενέργειες για την εξάλειψη **της μη συμμόρφωσης με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις των διανομέων

1. Όταν οι διανομείς καθιστούν ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, ενεργούν με τη δέουσα προσοχή σε σχέση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
2. Οι διανομείς, προτού καταστήσουν ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, επαληθεύουν ότι το προϊόν φέρει τη σήμανση CE, ότι συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και τις οδηγίες και τις πληροφορίες ασφαλείας σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες στο κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται το εν λόγω προϊόν και ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας έχουν τηρήσει τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφοι 5 και 6 και του άρθρου 7 παράγραφος 4.
3. Εφόσον ένας διανομέας θεωρεί ή έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιο προϊόν δεν συμμορφώνεται με [...] **την παρούσα οδηγία**, δεν καθιστά το προϊόν διαθέσιμο στην αγορά μέχρις ότου αυτό συμμορφωθεί. Επίσης, ο διανομέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς όταν το προϊόν [...] **δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας**.
4. Οι διανομείς μεριμνούν ώστε, ενόσω είναι υπεύθυνοι για κάποιο προϊόν, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς να μη θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** [...].

5. Οι διανομείς που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος **ή, κατά περίπτωση**, να το αποσύρουν [...]. Επιπλέον, όταν το προϊόν **δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας**, οι διανομείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.
6. Οι διανομείς παρέχουν στην αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για **απαραίτητες** ενέργειες για την εξάλειψη **της μη συμμόρφωσης με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά.

Άρθρο 9

Περιπτώσεις στις οποίες οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών εφαρμόζονται στους εισαγωγείς και στους διανομείς

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο εισαγωγέας ή ο διανομέας θεωρείται κατασκευαστής, και υπόκειται στις υποχρεώσεις του κατασκευαστή σύμφωνα με το άρθρο 5, όταν διαθέτει προϊόν στην αγορά με την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του ή τροποποιεί προϊόν που διατίθεται ήδη στην αγορά κατά τρόπο που είναι δυνατόν να επηρεάσει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 10

Ταυτοποίηση των οικονομικών φορέων που διαχειρίζονται προϊόντα

1. Οι οικονομικοί φορείς **που αναφέρονται στα άρθρα 5 ως 8** προσδιορίζουν, εάν ζητηθεί, στις αρχές εποπτείας της αγοράς, τα ακόλουθα:

- α) κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει προϊόν·
  - β) κάθε οικονομικό φορέα στον οποίον έχουν προμηθεύσει προϊόν.
2. Οι οικονομικοί φορείς **που αναφέρονται στα άρθρα 5 ως 8** είναι σε θέση να παρέχουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 πληροφορίες επί 5 έτη αφότου έχουν προμηθευτεί το προϊόν και επί 5 έτη αφότου έχουν προμηθεύσει το προϊόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών

- 1. Οι πάροχοι υπηρεσιών εξασφαλίζουν ότι σχεδιάζουν και παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 3.
- 2. Οι πάροχοι υπηρεσιών προετοιμάζουν τις απαραίτητες πληροφορίες σύμφωνα με το παράρτημα III που εξηγεί τον τρόπο με τον οποίον οι υπηρεσίες ικανοποιούν τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας [...]**. Οι πληροφορίες πρέπει να διατίθενται στο κοινό σε γραπτή και προφορική μορφή, μεταξύ άλλων, με τρόπο που να είναι προσιτός σε [...] άτομα με αναπηρίες. Οι πάροχοι υπηρεσιών πρέπει να διατηρούν τις πληροφορίες για όσο χρονικό διάστημα η υπηρεσία είναι σε λειτουργία.

3. **Με την επιφύλαξη του άρθρου 27α(νέο), οι πάροχοι υπηρεσιών εξασφαλίζουν ότι έχουν τεθεί σε λειτουργία διαδικασίες [...] ώστε η [...] παροχή υπηρεσιών να εξακολουθεί να συμμορφώνεται με τις **ισχύουσες** απαιτήσεις προσβασιμότητας [...]. Οι αλλαγές στα χαρακτηριστικά της παροχής της υπηρεσίας [...], οι αλλαγές στις **ισχύουσες** απαιτήσεις προσβασιμότητας [...] και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση της υπηρεσίας με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τους παρόχους υπηρεσιών. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, οι πάροχοι υπηρεσιών λαμβάνουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση της υπηρεσίας **σύμφωνα** με τις **ισχύουσες** απαιτήσεις προσβασιμότητας [...].**
4. Οι πάροχοι υπηρεσιών, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος αρμόδιας αρχής, της παρέχουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση της υπηρεσίας με τις **ισχύουσες** απαιτήσεις προσβασιμότητας [...]. Συνεργάζονται με τις αρχές αυτές, κατόπιν αιτήματος των αρχών, για τις ενέργειες που γίνονται ώστε να συμμορφωθεί η υπηρεσία με τις εν λόγω απαιτήσεις. **Επιπλέον, όταν η υπηρεσία δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι πάροχοι υπηρεσιών ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία παρέχεται η υπηρεσία και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ Β

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Ή ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 12⁴⁴

Θεμελιώδης μεταβολή και δυσανάλογη επιβάρυνση

1. Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3 εφαρμόζονται στον βαθμό που δεν εισάγουν σημαντική αλλαγή σε [...] προϊόν ή υπηρεσία με αποτέλεσμα την αλλοίωση του βασικού χαρακτήρα του προϊόντος ή της υπηρεσίας.
2. Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3 εφαρμόζονται στο μέτρο που δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση για τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.
5. Η εκτίμηση του εάν η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας όσον αφορά προϊόντα ή υπηρεσίες επιβάλλει θεμελιώδη μεταβολή ή δυσανάλογη επιβάρυνση διενεργείται **και τεκμηριώνεται** από τον οικονομικό φορέα. **Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να διενεργούν την εκτίμηση πριν κάνουν χρήση της εξαίρεσης που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.**
4. **Οι οικονομικοί φορείς των οποίων η επιβάρυνση που συνδέεται με την προσβασιμότητα αντισταθμίζεται με χρηματοδότηση που προορίζεται ειδικά για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας από άλλες πηγές, πλην των ιδίων πόρων του οικονομικού φορέα, είτε δημόσιες είτε ιδιωτικές, δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι η εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3 θα συνεπαγόταν δυσανάλογη επιβάρυνση για τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.**

⁴⁴ Η αρίθμηση των παραγράφων διατηρήθηκε παρά το γεγονός ότι η σειρά των παραγράφων έχει αλλάξει.

3. Για να εκτιμηθεί εάν η συμμόρφωση με μία ή περισσότερες απαιτήσεις προσβασιμότητας όσον αφορά **προϊόν ή υπηρεσία** [...] θα συνεπαγόταν δυσανάλογη επιβάρυνση, οι οικονομικοί φορείς λαμβάνουν υπόψη **τα κριτήρια αναφοράς του παραρτήματος IV**. Όταν διενεργεί και τεκμηριώνει την εκτίμηση σχετικά με το κατά πόσον οι απαιτήσεις προσβασιμότητας συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση, ο οικονομικός φορέας διενεργεί συνολική εκτίμηση χρησιμοποιώντας **τα σχετικά κριτήρια αναφοράς που απαριθμούνται στο παράρτημα IV**.
- 3γ.(νέα) Οι πάροχοι υπηρεσιών που επικαλούνται την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ανανεώνονται, όσον αφορά κάθε κατηγορία ή τύπο υπηρεσίας, την εκτίμησή τους για τη δυσανάλογη επιβάρυνση τουλάχιστον ανά πενταετία ή όταν μεταβάλλεται η προσφερόμενη υπηρεσία ή ζητηθεί από εθνική εποπτική αρχή.
6. Όταν οι οικονομικοί φορείς έχουν χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 **και 2** για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία οφείλουν [...], κατόπιν αιτήματος αρμόδιας εθνικής αρχής, να παρέχουν την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 5. Για τον σκοπό αυτό, διατηρούν όλα τα σχετικά έγγραφα για περίοδο 5 ετών μετά την τελευταία διάθεση προϊόντος στην αγορά της Ένωσης ή για περίοδο 5 ετών μετά την παροχή υπηρεσίας.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, σε περίπτωση που η εξαίρεση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 **και 2** χρησιμοποιείται από πολύ μικρές επιχειρήσεις για συγκεκριμένο προϊόν, δεν χρειάζεται να παρουσιάσουν έγγραφες αποδείξεις για την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, εκτός εάν τους ζητηθεί από αρμόδια εθνική αρχή. Εάν υποβληθεί τέτοιο αίτημα εντός του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, παρέχουν στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία με βάση τα οποία αποφασίστηκε ότι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας όσον αφορά ορισμένα προϊόντα θα συνεπαγόταν θεμελιώδη μεταβολή ή θα επέβαλε δυσανάλογη επιβάρυνση.

- 7.(νέα) Σε περίπτωση που, μετά την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, συναχθεί το συμπέρασμα ότι θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση για τον πάροχο υπηρεσιών που χρησιμοποιεί τερματικά αυτοεξυπηρέτησης να διασφαλίσει ότι όλα αυτά τα τερματικά πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 3, πρέπει να εκτιμάται επίσης το εάν η προσβασιμότητα της υπηρεσίας μπορεί να διασφαλιστεί κατά τρόπο μη δυσανάλογο με την παροχή πιο περιορισμένου αριθμού προσβάσιμων τερματικών αυτοεξυπηρέτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 13

Τεκμήριο συμμόρφωσης

1. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τα εναρμονισμένα πρότυπα ή με μέρη αυτών, τα στοιχεία των οποίων έχουν δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των εν λόγω προτύπων ή μερών τους, όπως αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 14

Κοινές τεχνικές προδιαγραφές

1. Όπου δεν έχει δημοσιευθεί παραπομπή σε εναρμονισμένα πρότυπα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, και όπου θα ήταν αναγκαίες περαιτέρω λεπτομέρειες για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες για την εναρμόνιση της αγοράς, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κοινών τεχνικών προδιαγραφών (στο εξής «ΚΤΠ») για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 24 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.

2. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 ΚΤΠ ή με μέρη αυτών θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3, οι οποίες καλύπτονται από τις εν λόγω ΚΤΠ ή μέρη αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV A

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΣΗ CE

Άρθρο 15

Δήλωση ΕΕ για τη συμμόρφωση των προϊόντων

1. Με τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δηλώνεται ότι πληρούνται αποδεδειγμένα οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3. Όταν γίνεται χρήση της εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 12, στη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ αναφέρεται ποιες απαιτήσεις προσβασιμότητας υπόκεινται σε αυτή την εξαίρεση.
2. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ έχει τη δομή του υποδείγματος που παρατίθεται στο παράρτημα III της απόφασης αριθ. 768/2008/EK. Περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας και επικαιροποιείται συνεχώς. [...]
Μεταφράζεται στη γλώσσα ή τις γλώσσες που απαιτεί το κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται ή κυκλοφορεί το προϊόν.
3. Όταν ένα προϊόν διέπεται από περισσότερες από μία πράξεις της Ένωσης βάσει των οποίων απαιτείται δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, καταρτίζεται μία και μόνο δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ για όλες τις εν λόγω πράξεις της Ένωσης. Η δήλωση αυτή περιέχει τα στοιχεία των οικείων πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων δημοσίευσής τους.
4. Με την κατάρτιση της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ, ο κατασκευαστής αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος **προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας**.

Άρθρο 16

Γενικές αρχές της σήμανσης CE των προϊόντων

Η σήμανση CE υπόκειται στις γενικές αρχές του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Άρθρο 16α (νέο)

Κανόνες και όροι για την τοποθέτηση της σήμανσης CE

1. **Η σήμανση CE τοποθετείται κατά τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο στο προϊόν ή στην πινακίδα με τα στοιχεία του. Όταν η φύση του προϊόντος δεν το επιτρέπει ή δεν το δικαιολογεί, η σήμανση CE τοποθετείται στη συσκευασία του προϊόντος και στα συνοδευτικά έγγραφα.**
2. **Η σήμανση CE τοποθετείται προτού διατεθεί το προϊόν στην αγορά.**
3. **Τα κράτη μέλη βασίζονται στους υφιστάμενους μηχανισμούς για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του καθεστώτος που διέπει τη σήμανση CE και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση αθέμιτης χρήσης της εν λόγω σήμανσης.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V⁴⁵

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 17

Εποπτεία της αγοράς για προϊόντα

1. **Το άρθρο 15 παράγραφος 3 και τα άρθρα 16 έως 19, 21, 23 έως 28 και 29 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ισχύουν για τα προϊόντα.**
2. Κατά την άσκηση της εποπτείας της αγοράς για τα προϊόντα, **οι οικείες αρχές εποπτείας της αγοράς, εφόσον ο οικονομικός φορέας έχει κάνει χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 12 της παρούσας οδηγίας και εφόσον κριθεί αναγκαίο και σκόπιμο, ελέγχουν ότι η εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 12 έχει διενεργηθεί από τον οικονομικό φορέα, επανεξετάζουν την προρρηθείσα εκτίμηση και τα αποτελέσματά της, καθώς και την ορθή χρήση των κριτηρίων αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα IV, και ελέγχουν τη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας.**
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που κατέχουν οι αρχές εποπτείας της αγοράς σχετικά με τις απαιτήσεις συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας [...] και με την εκτίμηση των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 12 διατίθενται στους καταναλωτές κατόπιν αιτήσεως και σε προσβάσιμη μορφή, εκτός αν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι δυνατόν να παρέχονται για λόγους εμπιστευτικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

⁴⁵ Το Κεφάλαιο χωρίστηκε σε δύο μέρη για να διαχωριστούν η εποπτεία προϊόντων και υπηρεσιών.

*Διαδικασία σε εθνικό επίπεδο για την μεταχείριση των προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με τις
ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας*

1. Εάν οι αρχές εποπτείας της αγοράς ενός κράτους μέλους [...] έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι ένα προϊόν που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία **δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** [...], τότε διενεργούν αξιολόγηση για το εν λόγω προϊόν με βάση όλες τις **ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας** της παρούσας οδηγίας. **Για τον σκοπό αυτό**, οι σχετικοί οικονομικοί φορείς συνεργάζονται πλήρως με τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

Εάν, κατά την εν λόγω αξιολόγηση, οι αρχές εποπτείας της αγοράς διαπιστώσουν ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, τότε ζητούν αμελλητί από τον σχετικό οικονομικό φορέα να λάβει όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να φέρει το προϊόν σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις [...] εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος [...] ανάλογου προς τη φύση της **μη συμμόρφωσης**, όπως αυτές ορίζονται.

Οι αρχές εποπτείας της αγοράς απαιτούν από τον σχετικό οικονομικό φορέα να αποσύρει το προϊόν από την αγορά εντός επιπλέον ευλόγου διαστήματος, μόνον εάν ο σχετικός οικονομικός φορέας δεν λάβει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ισχύει για τα προαναφερθέντα στο δεύτερο **και το τρίτο εδάφιο** μέτρα.

2. Εάν οι αρχές εποπτείας της αγοράς θεωρούν ότι η μη συμμόρφωση δεν περιορίζεται στην εθνική τους επικράτεια, ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τα μέτρα που ζήτησαν να λάβει ο οικονομικός φορέας.

3. Ο οικονομικός φορέας εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα για όλα τα προϊόντα που έχει θέσει σε κυκλοφορία στην αγορά σε όλη την Ένωση.
4. Εάν ο σχετικός οικονομικός φορέας, εντός του χρονικού διαστήματος στο οποίο αναφέρεται το **τρίτο** εδάφιο της παραγράφου 1, δεν λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, τότε οι αρχές εποπτείας της αγοράς λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα προσωρινά μέτρα για να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τη διαθεσιμότητα του προϊόντος στις εθνικές αγορές **ή** να αποσύρουν το προϊόν από αυτήν την αγορά [...]. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα μέτρα αυτά.
5. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 4 πληροφορίες περιλαμβάνουν όλες τις διαθέσιμες λεπτομέρειες, ιδίως τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταυτοποίηση του μη συμμορφούμενου προϊόντος, την καταγωγή του, τη φύση της εικαζόμενης μη συμμόρφωσης και τις [...] **απαιτήσεις προσβασιμότητας με τις οποίες δεν συμμορφώνεται το προϊόν**, τη φύση και τη διάρκεια των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν καθώς και τα επιχειρήματα που προβάλλει ο σχετικός οικονομικός φορέας. Ειδικότερα, οι αρχές εποπτείας της αγοράς αναφέρουν κατά πόσον η έλλειψη συμμόρφωσης οφείλεται σε κάποιον από τους ακόλουθους λόγους:
  - α) το προϊόν δεν πληροί **τις ισχύουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας [...]**, ή
  - β) υπάρχουν ελλείψεις στα εναρμονισμένα πρότυπα που αναφέρονται στο άρθρο 13 **ή στις κοινές τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 14** επί των οποίων βασίζεται το τεκμήριο της συμμόρφωσης.

6. Τα κράτη μέλη, πλην του κράτους μέλους που κίνησε τη διαδικασία, ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα μέτρα που έλαβαν και παρέχουν άλλες πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως έχουν όσον αφορά τη μη συμμόρφωση του προϊόντος, και, σε περίπτωση διαφωνίας με κοινοποιηθέν εθνικό μέτρο, για τις τυχόν αντιρρήσεις τους.
7. Εάν, εντός τριών μηνών από τη λήψη των κατά την παράγραφο 4 πληροφοριών, δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από κράτος μέλος ή από την Επιτροπή σε σχέση με προσωρινό μέτρο που έχει λάβει κράτος μέλος, το μέτρο θεωρείται δικαιολογημένο.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται αμελλητί τα κατάλληλα περιοριστικά μέτρα όσον αφορά το σχετικό προϊόν, όπως απόσυρση του προϊόντος από την αγορά τους.

Άρθρο 20

Ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης

1. Εάν, κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 19 παράγραφοι 3 και 4, διατυπωθούν ενστάσεις για μέτρο που έχει λάβει κράτος μέλος ή εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι το εθνικό μέτρο αντίκειται στη νομοθεσία της Ένωσης, η Επιτροπή διαβουλεύεται αμελλητί με τα κράτη μέλη και τον σχετικό οικονομικό φορέα ή φορείς και διενεργεί αξιολόγηση του εθνικού μέτρου. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή αποφασίζει εάν το μέτρο είναι δικαιολογημένο ή όχι.

Η Επιτροπή απευθύνει την απόφασή της σε όλα τα κράτη μέλη και την ανακοινώνει αμέσως σε αυτά και στον σχετικό οικονομικό φορέα ή φορείς.

2. Εάν το εθνικό μέτρο θεωρηθεί δικαιολογημένο, όλα τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι το μη συμμορφούμενο προϊόν αποσύρεται από τις αγορές τους. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά. Εάν το εθνικό μέτρο δεν θεωρηθεί δικαιολογημένο, το οικείο κράτος μέλος ανακαλεί το μέτρο.
  3. Εάν το εθνικό μέτρο θεωρηθεί δικαιολογημένο και η μη συμμόρφωση του προϊόντος αποδοθεί σε ελλείψεις στα εναρμονισμένα πρότυπα κατά το άρθρο 19 παράγραφος 5 στοιχείο β), η Επιτροπή εφαρμόζει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.
- 4.(νέα)** Εάν το εθνικό μέτρο θεωρηθεί δικαιολογημένο και η μη συμμόρφωση του προϊόντος αποδοθεί σε ελλείψεις στις κοινές τεχνικές προδιαγραφές κατά το άρθρο 19 παράγραφος 5 στοιχείο β), η Επιτροπή εκδίδει αμελλητί εκτελεστική πράξη που τροποποιεί ή καταργεί τη συγκεκριμένη κοινή προδιαγραφή. Η εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2.

Άρθρο 20Α νέο

Τυπική μη συμμόρφωση

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 19, όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώσει ένα από τα ακόλουθα, απαιτεί από τον σχετικό οικονομικό φορέα να θέσει τέλος στη μη συμμόρφωση:
  - a) η σήμανση CE έχει τεθεί κατά παράβαση του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ή του άρθρου 16α(νέου) της παρούσας οδηγίας,
  - β) η σήμανση CE δεν έχει τοποθετηθεί,
  - γ) η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δεν έχει καταρτιστεί,
  - δ) η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δεν έχει καταρτιστεί σωστά,

- ε) ο τεχνικός φάκελος είτε δεν είναι διαθέσιμος είτε δεν είναι πλήρης,
  - στ) οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 ή στο άρθρο 7 παράγραφος 4 απονομάζονται, είναι λανθασμένες ή είναι ελλιπείς,
  - ζ) δεν πληρούνται οποιαδήποτε άλλη από τις διοικητικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 ή στο άρθρο 7.
- 2. Εάν η μη συμμόρφωση της παραγράφου 1 εξακολουθήσει να υφίσταται, το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα δέοντα μέτρα για να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη διαθεσιμότητα στην αγορά του προϊόντος ή για να εξασφαλίσει την απόσυρσή του από την αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V A ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 18
Συμμόρφωση των υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, υλοποιούν και επικαιροποιούν τακτικά επαρκείς διαδικασίες προκειμένου:
  - α) να ελέγχουν τη συμμόρφωση των υπηρεσιών που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, **καθώς και** την εκτίμηση των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 12 **και για τις οποίες εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 17 παράγραφος 2.**
  - β) να δίνουν συνέχεια στις καταγγελίες ή τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με θέματα που αφορούν τη μη συμμόρφωση των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 3.
  - γ) να επαληθεύουν ότι ο οικονομικός φορέας έχει λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές **εποπτείας της συμμόρφωσης των υπηρεσιών** που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το κοινό είναι ενήμερο για την ύπαρξη, τις αρμοδιότητες και την ταυτότητα των αρχών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω αρχές πρέπει να καθιστούν αυτές τις πληροφορίες διαθέσιμες σε προσβάσιμη μορφή εφόσον ζητηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΛΟΙΠΗ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Άρθρο 21

*Εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας σε άλλες πράξεις της Ένωσης
διαγράφεται*

Άρθρο 22

*Δυσανάλογη επιβάρυνση
διαγράφεται*

Άρθρο 23

*Κοινές τεχνικές προδιαγραφές για άλλες πράξεις της Ένωσης
διαγράφεται*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII
[...]⁴⁶ **ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 24
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όποτε γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 25
Επιβολή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
2. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:
  - a) διατάξεις που επιτρέπουν στον καταναλωτή να προσφεύγει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, στα δικαστήρια ή στους αρμόδιους διοικητικούς φορείς ώστε να επιτύχει την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας.
  - b) διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιοι φορείς ή οι ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον στη μέριμνα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας μπορούν να **κινήσουν** [...] βάσει του εθνικού τους δικαίου ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων **είτε** για λογαριασμό **είτε προς υποστήριξη** του **καταγγέλλοντος**, **με την έγκρισή του, οποιαδήποτε δικαστική και/ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή των υποχρεώσεων που προκύπτουν** [...] από την παρούσα οδηγία.

---

⁴⁶ Τροποποίηση των γλωσσομαθών νομικών

Άρθρο 26
Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους.
2. Οι κυρώσεις που προβλέπονται πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. **Πρέπει δε να είναι κατάλληλες ως προς τον χαρακτήρα των παραβάσεων και τις περιστάσεις.**
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή τους εν λόγω κανόνες και μέτρα και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση τους.
4. Οι κυρώσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την έκταση της μη συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των τεμαχίων των μη συμμορφούμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και τον αριθμό των ατόμων που επηρεάζονται.

Άρθρο 27
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο⁴⁷

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, μέχρι [...] εισάγετε ημερομηνία - **τρία** έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] [...], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν **αμέσως** στην Επιτροπή **το κείμενο των εν λόγω μέτρων** [...].
2. Εφαρμόζουν τα **μέτρα** αυτά από [...] εισάγετε ημερομηνία - **έξι** έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

---

⁴⁷ Οι αλλαγές στο άρθρο αυτό ακολουθούν την καθιερωμένη διατύπωση του Κοινού Εγχειριδίου.

3. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω **μέτρα**, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.
4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.
5. **διαγράφεται**

*Άρθρο 27α (νέο)
Μεταβατικά μέτρα*

1. **Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη προβλέπουν μεταβατική περίοδο [5] ετών από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας, κατά την οποία οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με προϊόντα που χρησιμοποιούσαν νόμιμα για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Συμβάσεις υπηρεσιών που έκλεισαν πριν από την ημερομηνία του άρθρου 27 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας μπορούν να συνεχιστούν χωρίς μεταβολή έως τη λήξη τους.**
2. **Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούσαν νόμιμα οι πάροχοι υπηρεσιών κατά την παροχή των υπηρεσιών πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας έως ότου αντικατασταθούν ή μέχρι το τέλος της οικονομικής τους ζωής, αλλά για ανώτατο διάστημα 20 ετών.**

*Άρθρο 28
Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση*

Μέχρι την/τις [...]εισάγετε ημερομηνία - πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και κάθε πέντε έτη στη συνέχεια, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

1. Η έκθεση, μεταξύ άλλων, εξετάζει υπό το πρίσμα των κοινωνικών, οικονομικών και τεχνολογικών εξελίξεων την εξέλιξη της προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, **το τεχνολογικό κλείδωμα, τους φραγμούς στην καινοτομία** και τον αντίκτυπο στους οικονομικούς φορείς και **στα** άτομα με αναπηρίες, εντοπίζοντας, όπου αυτό είναι δυνατόν, τομείς για μείωση της επιβάρυνσης, προκειμένου να αξιολογήσει την ανάγκη αναθεώρησης της παρούσας οδηγίας. **Η έκθεση εκτιμά επίσης τις επιπτώσεις που έχουν στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς η εφαρμογή του άρθρου 12 της παρούσας οδηγίας και η εξαίρεση των πολύ μικρών επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες.**
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν εγκαίρως στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου η Επιτροπή να συντάξει σχετική έκθεση.
3. Η έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των οικονομικών φορέων και των σχετικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρίες [...].

Άρθρο 29

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 30

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

[...],

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ⁴⁸

ΤΜΗΜΑ Ι: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΑΘΕ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

Τα προϊόντα πρέπει να σχεδιάζονται και να παράγονται κατά τρόπον ώστε να μεγιστοποιείται η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες και πρέπει να συνοδεύονται από προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία τους και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους.

1. Απαιτήσεις σχετικά με την παροχή πληροφοριών

- a) οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος που παρέχονται στο ίδιο το προϊόν (επισήμανση, οδηγίες, προειδοποιήσεις):
  - i) καθίστανται διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια.
  - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο⁴⁹.
  - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές.
  - iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόδιοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων.
- β) οι οδηγίες χρήσεως του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά καθίστανται διαθέσιμες κατά τη χρήση του προϊόντος ή με άλλα μέσα, όπως δικτυακό τόπο, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών προσβασιμότητας του προϊόντος, της ενεργοποίησής τους και της διαλειτουργικότητάς τους με υποβοηθητικές λύσεις:
  - i) καθίστανται διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια.
  - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο⁵⁰.
  - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές.
  - iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόδιοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων.

⁴⁸ Η αρίθμηση των παραρτημάτων I και Ia έγινε διαδοχική.

⁴⁹ (Ενημερωτική σημείωση η οποία θα διαγραφεί από το τελικό κείμενο: Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WCAG 2.0, στις οποίες παραπέμπει επίσης το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 'Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Ευρώπη'.)

⁵⁰ Αυτόθι.

- v) όσον αφορά το περιεχόμενο, διατίθενται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποβοηθητικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών, και
- vi) συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο·
- vii) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπαφής χρήστη του προϊόντος (χειρισμός, έλεγχος και ανατροφοδότηση, εισροή και εκροή) που παρέχεται σύμφωνα με την υποενότητα 2·
- viii) περιλαμβάνουν περιγραφή της λειτουργικότητας του προϊόντος που παρέχεται με λειτουργίες οι οποίες αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με την υποενότητα 2·
- ix) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπικοινωνίας λογισμικού και υλισμικού του προϊόντος με υποβοηθητικές συσκευές.

2. Διεπαφή χρήστη και λειτουργικός σχεδιασμός:

Το προϊόν, μαζί με την οικεία διεπαφή χρήστη, πρέπει να περιέχει χαρακτηριστικά, στοιχεία και λειτουργίες που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες την πρόσβαση, την αντίληψη, τη λειτουργία, την κατανόηση και τον έλεγχο του προϊόντος, με τη διασφάλιση ότι:

- a) όταν το προϊόν παρέχει δυνατότητες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων της διαπροσωπικής επικοινωνίας, λειτουργίας, ενημέρωσης, ελέγχου και προσανατολισμού, αυτό επιτυγχάνεται μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών. Αυτό σημαίνει μεταξύ άλλων να παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες έναντι των στοιχείων όρασης, ακοής, ομιλίας και αφής·
- β) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ομιλία, παρέχει εναλλακτικές δυνατότητες έναντι της ομιλίας και της φωνητικής καταγραφής για σκοπούς επικοινωνίας, λειτουργίας, ελέγχου και προσανατολισμού·
- γ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει δυνατότητες ευέλικτης μεγέθυνσης, φωτεινότητας και αντίθεσης για σκοπούς επικοινωνίας, ενημέρωσης και λειτουργίας και επίσης εξασφαλίζει διαλειτουργικότητα με προγράμματα και βοηθητικές συσκευές πλοιήγησης στη διεπαφή·
- δ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί χρώμα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι του χρώματος·
- ε) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ακουστικά σήματα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι των ακουστικών σημάτων·

- στ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει ευέλικτους τρόπους βελτίωσης της οπτικής ευκρίνειας·
- ζ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ήχο, παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου της έντασης του ήχου και της ταχύτητας από τον χρήστη, καθώς και προηγμένα ηχητικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των παρεμβολών από ηχητικά σήματα που προέρχονται από προϊόντα του περιβάλλοντος και ακουστικής ευκρίνειας·
- η) όταν το προϊόν απαιτεί χειρωνακτική λειτουργία και έλεγχο, παρέχει δυνατότητα σειριακού έλεγχου και εναλλακτικές δυνατότητες αναπλήρωσης μικροκινήσεων και λεπτών χειρισμών, χωρίς να απαιτούνται ταυτόχρονοι έλεγχοι χειρισμού, και χρησιμοποιεί μέρη που είναι αισθητά με την αφή·
- θ) το προϊόν αποφεύγει τρόπους λειτουργίας που απαιτούν εκτεταμένο εύρος κινήσεων και πολλή δύναμη·
- ι) το προϊόν αποφεύγει την πρόκληση κρίσεων φωτοευαισθησίας·
- ια) το προϊόν προστατεύει την ιδιωτικότητα του χρήστη όταν χρησιμοποιεί τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας·
- ιβ) το προϊόν παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι της βιομετρικής ταυτοποίησης και ελέγχου·
- ιγ) το προϊόν εξασφαλίζει συνεπή λειτουργικότητα και παρέχει επαρκή και ευέλικτο χρόνο αλληλεπίδρασης·
- ιδ) το προϊόν παρέχει λογισμικό και υλισμικό για τη διεπικοινωνία με τις υποβοηθητικές τεχνολογίες·
- ιε) το προϊόν συμμορφώνεται με τις ακόλουθες ειδικές τομεακές απαιτήσεις:
  - i) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:
    - επιτρέπει τον χειρισμό κειμένου σε πραγματικό χρόνο, όταν τα προϊόντα αυτά έχουν δυνατότητες κειμένου επιπλέον των φωνητικών·
    - όταν έχουν δυνατότητες βίντεο επιπλέον του κειμένου και της φωνής ή σε συνδυασμό με αυτά, επιτρέπει τον χειρισμό πλήρους συνδιάλεξης, συμπεριλαμβανομένων συγχρονισμένης φωνής, κειμένου σε πραγματικό χρόνο και βίντεο·
    - αποφεύγει τις παρεμβολές με βοηθητικές συσκευές·
  - ii) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων:
    - θέτει στη διάθεση των ατόμων με αναπηρίες τις συνιστώσες προσβασιμότητας που παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σχετικά με την πρόσβαση του χρήστη, την επιλογή, τον έλεγχο, την εξατομίκευση, καθώς και τη μετάδοση σε βοηθητικές συσκευές.

**ΤΜΗΜΑ ΙΙ: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1, ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΤΕΡΜΑΤΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Β)**

Επιπλέον του τμήματος Ι, η συσκευασία και οι οδηγίες των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν τμήμα καθίστανται προσβάσιμες με σκοπό να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες. Αυτό συνεπάγεται ότι:

- α) η συσκευασία του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχει (π.χ. άνοιγμα, κλείσιμο, χρήση, διάθεση), και συνάμα, εφόσον παρέχονται, των πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας του προϊόντος, πρέπει να καθίσταται προσβάσιμη·
- β) οι οδηγίες του προϊόντος για την εγκατάσταση και συντήρηση, αποθήκευση και διάθεση του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά διατίθενται με άλλα μέσα, όπως μέσω διαδικτυακού τόπου, πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
  - i) είναι διαθέσιμες σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
  - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο⁵¹·
  - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνονται αντιληπτές·
  - iv) χρησιμοποιούν γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
  - v) το περιεχόμενο των οδηγιών διατίθεται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποβοηθητικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών, και
  - vi) οι οδηγίες που περιέχουν μη κειμενικό περιεχόμενο συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση του περιεχομένου αυτού.

---

⁵¹ (Ενημερωτική σημείωση η οποία θα διαγραφεί από το τελικό κείμενο: Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WCAG 2.0, στις οποίες παραπέμπει επίσης το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 'Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Ευρώπη'.)

ΤΜΗΜΑ III: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΑΘΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

Η παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες επιτυγχάνεται ως ακολούθως:

- a) με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με το τμήμα I και, κατά περίπτωση, το τμήμα II του παρόντος παραρτήματος;
- β) με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας, και όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα για την παροχή της υπηρεσίας, πληροφοριών όσον αφορά τη σχέση της με τα προϊόντα αυτά, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους και διαλειτουργικότητά τους με τις βιοθητικές συσκευές και δομές:
  - i) καθιστώντας τις πληροφορίες διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
  - ii) παρουσιάζοντας τις πληροφορίες με κατανοητό τρόπο⁵².
  - iii) παρουσιάζοντας τις πληροφορίες στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
  - iv) διαθέτοντας το περιεχόμενο των πληροφοριών σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποβοηθητικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους από τους χρήστες και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών·
  - v) χρησιμοποιώντας γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
  - vi) συμπληρώνοντας κάθε περιεχόμενο που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου και
  - vii) παρέχοντας ηλεκτρονικές πληροφορίες που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας κατά τρόπο συνεπή και κατάλληλο με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με τη στιβαρή αξιοπιστία τους.
- γ) με την εξασφάλιση της συνεπούς και κατάλληλης προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων, συμπεριλαμβανομένων των συναφών διαδικτυακών εφαρμογών και των υπηρεσιών που βασίζονται σε κινητές συσκευές, καθώς και των κινητών εφαρμογών, η οποία επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με τη στιβαρή αξιοπιστία τους.

⁵² (Ενημερωτική σημείωση η οποία θα διαγραφεί από το τελικό κείμενο: Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WCAG 2.0, στις οποίες παραπέμπει επίσης το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 'Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Ευρώπη'.)

ΤΜΗΜΑ IV: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ:

Η παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες επιτυγχάνεται με λειτουργίες, πρακτικές, πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και αλλαγές στη λειτουργία της υπηρεσίας για την αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες:

i) Ηλεκτρονικές επικοινωνίες και επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης:

1. Παροχή κειμένου σε πραγματικό χρόνο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας.
2. Παροχή πλήρους συνδιάλεξης όταν παρέχεται βίντεο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας.
3. Εξασφάλιση ότι η επικοινωνία έκτακτης ανάγκης με τη χρήση φωνής, κειμένου (συμπεριλαμβανομένου του κειμένου σε πραγματικό χρόνο) και βίντεο, εφόσον παρέχεται, είναι συγχρονισμένη ως πλήρης συνδιάλεξη και διαβιβάζεται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο PSAP που έχει ορισθεί για να απαντά στα συγκεκριμένα μέσα επικοινωνίας.

ii) Υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων:

1. [Παροχή ηλεκτρονικών οδηγών προγραμμάτων που μπορούν να γίνουν αντιληπτοί και είναι εύχρηστοι, κατανοητοί και αξιόπιστοι, και οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για τη διαθεσιμότητα της προσβασιμότητας].
2. Εξασφάλιση ότι τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, κατά το άρθρο 7 της οδηγίας 2010/13/EΕ, διαβιβάζονται πλήρως με επαρκή ποιότητα για ακριβή απεικόνιση και συγχρονισμό με ήχο και εικόνα, δίνοντας τη δυνατότητα ελέγχου της απεικόνισης και της χρήσης τους από τον χρήστη.

iii) Ηλεκτρονικά βιβλία:

1. Να εξασφαλίζεται ότι, όταν ένα ηλεκτρονικό βιβλίο περιέχει και ήχο επιπλέον του κειμένου, τότε παρέχει συγχρονισμένο κείμενο και ήχο.
2. Να εξασφαλίζεται ότι τα ψηφιακά αρχεία των ηλεκτρονικών βιβλίων δεν εμποδίζουν την ορθή λειτουργία της υποβοηθητικής τεχνολογίας.
3. Να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο περιεχόμενο, η πλοήγηση στο περιεχόμενο και τη διάταξη του αρχείου, συμπεριλαμβανομένης της δυναμικής διάταξης, η παροχή της δομής, της ευελιξίας και της επιλογής όσον αφορά την παρουσίαση του περιεχομένου.

4. Να είναι ανευρέσιμα με την παροχή πληροφοριών μέσω μεταδεδομένων σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους·
5. Να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα διαχείρισης ψηφιακών δικαιωμάτων δεν εμποδίζουν τη λειτουργία των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας.

iv) Ηλεκτρονικό εμπόριο:

1. Με την παροχή των πληροφοριών που αφορούν την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που πωλούνται, όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται από τον αρμόδιο οικονομικό φορέα,
2. Με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας της λειτουργίας ταυτοποίησης, ασφάλειας και πληρωμής, όταν παρέχεται ως μέρος υπηρεσίας αντί προϊόντος, καθιστώντας την αντιληπτή, εύχρηστη, κατανοητή και αξιόπιστη·
3. Με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτά και είναι εύχρηστα, κατανοητά και αξιόπιστα.

v) Τραπεζικές υπηρεσίες:

1. Με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτά και είναι εύχρηστα, κατανοητά και αξιόπιστα.

ΤΜΗΜΑ V: ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΚΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ 112:

[...]

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι,
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΤΕΥΚΤΕΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ· Η ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥΣ**

ΤΜΗΜΑ Ι: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΑΘΕ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

Τα προϊόντα πρέπει να σχεδιάζονται και να παράγονται κατά τρόπον ώστε να μεγιστοποιείται η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες και πρέπει να συνοδεύονται από προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία τους και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους.

1. Παραδείγματα για τον τρόπο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας σχετικά με την παροχή πληροφοριών

- a) οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος που παρέχονται στο ίδιο το προϊόν (επισήμανση, οδηγίες, προειδοποιήσεις) πρέπει:
  - i) να είναι διαθέσιμες σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια (για παράδειγμα, οπτικές και απτικές πληροφορίες ή οπτικές και ακουστικές πληροφορίες που υποδεικνύουν το σημείο εισαγωγής της κάρτας σε τερματικά αυτοεξυπηρέτησης ώστε τυφλοί και κωφοί να μπορούν να κάνουν χρήση τους).
  - ii) να παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο⁵³ (για παράδειγμα με την ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα).
  - iii) να παρουσιάζονται στους χρήστες, έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές (για παράδειγμα, προσθέτοντας ψηλαφητό ανάγλυφο ή ήχο δίπλα σε γραπτή προειδοποίηση, έτσι ώστε να μπορούν οι τυφλοί να την αντιλαμβάνονται).

⁵³ (Ενημερωτική σημείωση η οποία θα διαγραφεί από το τελικό κείμενο: Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WCAG 2.0, στις οποίες παραπέμπει επίσης το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 'Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Ευρώπη'.)

- iv) να παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και με τη χρήση επαρκούς αντίθεσης, καθώς και του κατάλληλου διαστήματος μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων (ώστε π.χ. το κείμενο να είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης).
- β) οι οδηγίες χρήσεως του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά καθίστανται διαθέσιμες κατά τη χρήση του προϊόντος ή με άλλα μέσα, όπως δικτυακό τόπο, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών προσβασιμότητας του προϊόντος, της ενεργοποίησής τους και της διαλειτουργικότητάς τους με υποβοηθητικές λύσεις:
- i) να διατίθενται σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια (για παράδειγμα ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες).
  - ii) να παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο⁵⁴ (για παράδειγμα με την ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα).
  - iii) να παρουσιάζονται στους χρήστες, έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές (για παράδειγμα υπό μορφήν υποτίτλων όταν παρέχονται οδηγίες βίντεο).
  - iv) να παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και με τη χρήση επαρκούς αντίθεσης, καθώς και του κατάλληλου διαστήματος μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων (ώστε π.χ. το κείμενο να είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης).
  - v) όσον αφορά το περιεχόμενο, να διατίθενται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποβοηθητικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών (εκτυπωμένο π.χ. σε γραφή Μπράιγ, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τυφλούς), και
  - vi) να συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο (για παράδειγμα, ένα διάγραμμα θα συνοδεύεται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις).

⁵⁴ Αυτόθι.

- vii) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπαφής χρήστη του προϊόντος (χειρισμός, έλεγχος και ανατροφοδότηση, εισροή και εκροή) που παρέχεται σύμφωνα με την υποενότητα 2.
  - viii) περιλαμβάνουν περιγραφή της λειτουργικότητας του προϊόντος που παρέχεται με λειτουργίες οι οποίες αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με την υποενότητα 2·
  - ix) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπικοινωνίας λογισμικού και υλισμικού του προϊόντος με βιοηθητικές συσκευές (π.χ. περιλαμβάνοντας μια υποδοχή και λογισμικό στο ATM που θα επιτρέψουν τη σύνδεση ακουστικού το οποίο θα λαμβάνει το κείμενο επί της οθόνης σε μορφή ήχου).
2. Παραδείγματα για τον τρόπο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που σχετίζονται με τη διεπαφή χρήστη και τον λειτουργικό σχεδιασμό:
- Το προϊόν, μαζί με την οικεία διεπαφή χρήστη, πρέπει να περιέχει χαρακτηριστικά, στοιχεία και λειτουργίες που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες την πρόσβαση, την αντίληψη, τη λειτουργία, την κατανόηση και τον έλεγχο του προϊόντος.
- a) όταν το προϊόν παρέχει δυνατότητες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διαπροσωπικής επικοινωνίας, λειτουργίας, ενημέρωσης, ελέγχου και προσανατολισμού, αυτό επιτυγχάνεται μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών· αυτό σημαίνει μεταξύ άλλων να παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες έναντι των στοιχείων όρασης, αικής, ομιλίας και αφής (για παράδειγμα παροχή οδηγιών με τη χρήση φωνής και κειμένου, ή ενσωμάτωση απτικών σημάτων στο πληκτρολόγιο, έτσι ώστε οι τυφλοί ή οι βαρήκοοι να μπορούν να αλληλεπιδρούν με το προϊόν).
  - β) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ομιλία, παρέχει εναλλακτικές δυνατότητες έναντι της ομιλίας και της φωνητικής καταγραφής για σκοπούς επικοινωνίας, λειτουργίας, ελέγχου και προσανατολισμού (για παράδειγμα τα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που προσφέρουν φωνητικές οδηγίες θα πρέπει επίσης να τις προσφέρουν π.χ. με τη μορφή κειμένου ή εικόνων, ώστε και οι κωφοί να μπορούν επίσης να προβούν στην απαιτούμενη ενέργεια).

- γ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει δυνατότητες ευέλικτης μεγέθυνσης, φωτεινότητας και αντίθεσης για σκοπούς επικοινωνίας, ενημέρωσης και λειτουργίας και εξασφαλίζει διαλειτουργικότητα με προγράμματα και βιοηθητικές συσκευές πλοιήγησης στη διεπαφή (για παράδειγμα, παρέχοντας δυνατότητα μεγέθυνσης του κειμένου, εστίασης σε συγκεκριμένο εικονόγραμμα ή αύξησης της αντίθεσης, ώστε τα άτομα με προβλήματα όρασης να μπορούν να αντιληφθούν τις πληροφορίες).
- δ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί χρώμα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι των χρωμάτων (για παράδειγμα, επιπλέον της οδηγίας «πατήστε το πράσινο ή το κόκκινο κουμπί» για την επιλογή, θα μπορούσε επίσης να είναι γραμμένο πάνω στα κουμπιά ποιες είναι οι εναλλακτικές δυνατότητες, προκειμένου να μπορούν να κάνουν την επιλογή και όσοι πάσχουν από αχρωματοψία).
- ε) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ακουστικά σήματα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι του ακουστικού σήματος (για παράδειγμα, όταν ένας υπολογιστής δίνει σήμα σφάλματος, θα μπορούσε να παρέχει επίσης γραπτό κείμενο ή εικόνα που επισημαίνει το σφάλμα ώστε να επιτρέπει στους κωφούς να αντιλαμβάνονται ότι υπάρχει σφάλμα).
- στ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία ή ήχο, παρέχει ευέλικτους τρόπους βελτίωσης της οπτικής και ακουστικής ευκρίνειας (για παράδειγμα μπορεί να δίνει δυνατότητα επιπλέον αντίθεσης στις εικόνες του πρώτου πλάνου ώστε να μπορούν να τις διακρίνουν άτομα με μειωμένη όραση).
- ζ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ήχο, παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου της έντασης του ήχου και της ταχύτητας από τον χρήστη, καθώς και προηγμένα ηχητικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των παρεμβολών από ηχητικά σήματα που προέρχονται από προϊόντα του περιβάλλοντος (για παράδειγμα, επιτρέποντας στον χρήστη τηλεφωνικής συσκευής να επιλέξει την ένταση του ήχου και να μειώσει τις παρεμβολές με βιοθήματα ακοής, έτσι ώστε οι βαρήκοοι να μπορούν να χρησιμοποιήσουν το τηλέφωνο).

- η) όταν το προϊόν απαιτεί χειρωνακτική λειτουργία και έλεγχο, παρέχει δυνατότητα σειριακού ελέγχου και εναλλακτικές δυνατότητες αναπλήρωσης μικροκινήσεων και λεπτών χειρισμών, χωρίς να απαιτούνται ταυτόχρονοι έλεγχοι χειρισμού, και χρησιμοποιεί μέρη που είναι αισθητά με την αφή (για παράδειγμα, με μεγαλύτερα και καλά διαχωρισμένα κουμπιά της οθόνης αφής, έτσι ώστε τα άτομα που πάσγουν από τρόμο να μπορούν να τα πιέσουν)·
- θ) στο προϊόν αποφεύγονται τρόποι λειτουργίας που απαιτούν εκτεταμένο εύρος κινήσεων και πολλή δύναμη (διασφαλίζοντας π.χ. ότι για να πιεστούν τα πλήκτρα δεν απαιτείται μεγάλη δύναμη, ώστε να μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν άτομα με κινητικές αναπηρίες)·
- ι) στο προϊόν αποφεύγεται η πρόκληση κρίσεων φωτοευαισθησίας (π.χ. με την αποφυγή εικόνων που τρεμοπαίζουν, ώστε τα πρόσωπα που παθαίνουν κρίσεις να μην εκτίθενται σε κίνδυνο)·
- ια) το προϊόν προστατεύει την ιδιωτικότητα των χρηστών κατά τη χρήση των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας (π.χ. επιτρέποντας τη χρήση ακουστικών κεφαλής όταν παρέχονται σε ATM πληροφορίες μέσω ομιλίας)·
- ιβ) το προϊόν παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι της βιομετρικής ταυτοποίησης και ελέγχου (για παράδειγμα, ως εναλλακτική δυνατότητα έναντι της αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων, να επιτρέπεται στους χρήστες που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα χέρια τους να επιλέξουν έναν κωδικό για το κλείδωμα και ξεκλείδωμα τηλεφωνικής συσκευής)·
- ιγ) το προϊόν εξασφαλίζει συνεπή λειτουργικότητα και παρέχει επαρκή και ευέλικτο χρόνο αλληλεπίδρασης (εξασφαλίζοντας π.χ. ότι το λογισμικό αντιδρά με προβλέψιμο τρόπο όταν διενεργείται μια συγκεκριμένη πράξη και δίνοντας αρκετό χρόνο για εισαγωγή του κωδικού πρόσβασης, ώστε να είναι εύχρηστο από άτομα με διανοητικές αναπηρίες)·
- ιδ) το προϊόν παρέχει λογισμικό και υλισμικό για τη διεπικοινωνία με τις υποβοηθητικές τεχνολογίες (για παράδειγμα, με την προσφορά σύνδεσης με ανανεώσιμη οπτική απεικόνιση Μπράιγ ώστε να μπορούν τυφλοί να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή)·

- ιε) το προϊόν συμμορφώνεται με τις ακόλουθες ειδικές τομεακές απαιτήσεις:
- i) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:
    - επιτρέπει τον χειρισμό κειμένου σε πραγματικό χρόνο, όταν τα προϊόντα αυτά έχουν κειμενικές δυνατότητες επιπλέον των φωνητικών (για παράδειγμα, το κινητό τηλέφωνο πρέπει να επιτρέπει τον χειρισμό συνδιαλέξεων σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μπορούν οι βαρήκοι να ανταλλάσσουν πληροφορίες με αλληλεπιδραστικό τρόπο).
    - όταν έχουν δυνατότητες βίντεο επιπλέον του κειμένου και της φωνής ή σε συνδυασμό με αυτά, επιτρέπει τον χειρισμό πλήρους συνδιάλεξης, συμπεριλαμβανομένων συγχρονισμένης φωνής, κειμένου σε πραγματικό χρόνο και βίντεο.
    - αποφεύγει τις παρεμβολές με βοηθητικές συσκευές (για παράδειγμα, δίνοντας τη δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης βίντεο με απεικόνιση νοηματικής γλώσσας και κειμένου για γραπτό μήνυμα ώστε δύο κωφοί να μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους ή με άτομα που δεν έχουν πρόβλημα ακοής).
  - ii) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων:
    - θέτει στη διάθεση των ατόμων με αναπηρίες τις συνιστώσες προσβασιμότητας που παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σχετικά με την πρόσβαση του χρήστη, την επιλογή, τον έλεγχο και την εξατομίκευση, καθώς και τη μετάδοση σε βοηθητικές συσκευές (εξασφαλίζοντας π.χ. ότι οι υπότιτλοι μεταδίδονται μέσω του μετατροπέα-αποκωδικοποιητή για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κωφούς).

ΤΜΗΜΑ II: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1, ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΤΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Β)

Παραδείγματα για τον τρόπο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας σχετικά με τη συσκευασία και τις οδηγίες:

- a) η συσκευασία του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν (π.χ. άνοιγμα, κλείσιμο, χρήση, διάθεση) και, εφόσον παρέχονται, των πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας του προϊόντος, καθίσταται προσβάσιμη (π.χ. αναγράφοντας στη συσκευασία ότι η τηλεφωνική συσκευή περιέχει χαρακτηριστικά πρόσβασης για άτομα με αναπηρίες).
- β) οι οδηγίες του προϊόντος για την εγκατάσταση και συντήρηση, αποθήκευση και διάθεση του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά διατίθενται με άλλα μέσα, όπως μέσω διαδικτυακού τόπου, πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις, που μπορούν να τηρούνται όπως καταδεικνύεται από τα παραδείγματα για καθένα από τα ακόλουθα σημεία:
  - i) να είναι διαθέσιμες σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια (για παράδειγμα με ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες).
  - ii) να παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο⁵⁵ (για παράδειγμα με την ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα).

---

⁵⁵ (Ενημερωτική σημείωση η οποία θα διαγραφεί από το τελικό κείμενο: Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WCAG 2.0, στις οποίες παραπέμπει επίσης το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 'Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Ευρώπη'.)

- iii) να παρουσιάζονται στους χρήστες, έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές (για παράδειγμα, με ψηλαφητό ανάγλυφο ή ήχο όταν υπάρχει γραπτή προειδοποίηση, έτσι ώστε και οι τυφλοί να αντιλαμβάνονται την προειδοποίηση).
- iv) να χρησιμοποιούνται κατάλληλο μέγεθος και αρμόζον σχήμα, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και με τη χρήση επαρκούς αντίθεσης, καθώς και του κατάλληλου διαστήματος μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων (ώστε π.χ. το κείμενο να είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης).
- v) το περιεχόμενο να διατίθενται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποβοηθητικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών (εκτυπωμένο π.χ. σε γραφή Μπράιγ, ώστε να μπορεί να αναγνωσθεί από τυφλούς), και
- vi) οι οδηγίες που περιέχουν περιεχόμενο που δεν είναι κείμενο συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση του περιεχομένου αυτού (για παράδειγμα, προσθήκη διαγράμματος με περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις).

ΤΜΗΜΑ III: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΑΘΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

Παραδείγματα τρόπων συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ισχύουν για την παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες:

- a) Διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με το τμήμα I και, κατά περίπτωση, το τμήμα II του παρόντος παραρτήματος.
- β) Παροχή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας, και όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα για την παροχή της υπηρεσίας, πληροφοριών όσον αφορά τη σχέση της με τα προϊόντα αυτά, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους και διαλειτουργικότητά τους με τις βιοηθητικές συσκευές και δομές:
  - i) Διαθεσιμότητα των πληροφοριών σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια (για παράδειγμα με ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες).
  - ii) Παρουσίαση των πληροφοριών με κατανοητό τρόπο⁵⁶ (για παράδειγμα με την ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα).
  - iii) Παρουσίαση των πληροφοριών στους χρήστες, έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές (για παράδειγμα με εισαγωγή υποτίτλων σε βίντεο με οδηγίες).
  - iv) Διαθεσιμότητα του περιεχομένου των πληροφοριών σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών βιοηθητικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους από τους χρήστες και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών (ώστε π.χ. οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιήσουν το αρχείο εκτυπώνοντάς το σε Μπράιγ).

⁵⁶ (Ενημερωτική σημείωση η οποία θα διαγραφεί από το τελικό κείμενο: Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές WCAG 2.0, στις οποίες παραπέμπει επίσης το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) 'Απαιτήσεις προσβασιμότητας κατάλληλες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Ευρώπη'.)

- v) Παρουσίαση με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και με τη χρήση επαρκούς αντίθεσης, καθώς και του κατάλληλου διαστήματος μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων (ώστε π.χ. το κείμενο να είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης).
  - vi) Συμπλήρωση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του περιεχομένου αυτού (για παράδειγμα, προσθήκη διαγράμματος με περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις) και
  - vii) Παροχή ηλεκτρονικών πληροφοριών που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας κατά τρόπο συνεπή και κατάλληλο με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με τη στιβαρή αξιοπιστία τους (παραδείγματος χάριν, όταν ένας πάροχος υπηρεσίας προσφέρει κλειδί USB το οποίο περιέχει πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι προσβάσιμες).
- γ) Εξασφάλιση της συνεπούς και κατάλληλης προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων και των υπηρεσιών που βασίζονται σε κινητές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων των κινητών εφαρμογών, η οποία επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με τη στιβαρή αξιοπιστία τους (για παράδειγμα, παρέχοντας περιγραφικό κείμενο εικόνων, καθιστώντας διαθέσιμες όλες τις λειτουργίες από πληκτρολόγιο, δίνοντας στους χρήστες αρκετό χρόνο ανάγνωσης, μεριμνώντας ώστε το περιεχόμενο να εμφανίζεται και να λειτουργεί με προβλέψιμο τρόπο και εξασφαλίζοντας συμβατότητα με υποβοηθητικές τεχνολογίες, ούτως ώστε τα άτομα με διάφορες αναπηρίες να μπορούν να διαβάζουν και να αλληλεπιδρούν με τους διαδικτυακούς τόπους).

ΤΜΗΜΑ IV: ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ:

Παραδείγματα για τον τρόπο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας σχετικά με ειδικές υπηρεσίες:

i) Ηλεκτρονικές επικοινωνίες και επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης:

1. Παροχή κειμένου σε πραγματικό χρόνο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας (για παράδειγμα, προκειμένου οι βαρήκοοι να μπορούν να γράφουν και να λαμβάνουν κείμενο με αλληλεπιδραστικό τρόπο και σε πραγματικό χρόνο).
2. Παροχή πλήρους συνδιάλεξης όταν παρέχεται βίντεο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας (ώστε π.χ. οι κωφοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα για να επικοινωνούν μεταξύ τους).
3. Διασφάλιση ότι η επικοινωνία έκτακτης ανάγκης με τη χρήση φωνής, κειμένου (συμπεριλαμβανομένου κειμένου σε πραγματικό χρόνο) και βίντεο, εφόσον παρέχεται, συγχρονίζεται ως πλήρη συνδιάλεξη και διαβιβάζεται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο PSAP που έχει οριστεί για να απαντά με αυτά τα μέσα επικοινωνίας (για παράδειγμα, ώστε ένα άτομο που έχει προβλήματα ομιλίας και ακοής και επιλέγει να χρησιμοποιήσει συνδυασμό κειμένου, φωνής και βίντεο, να γνωρίζει ότι η επικοινωνία διαβιβάζεται μέσω του δικτύου σε υπηρεσία έκτακτης ανάγκης)

ii) Υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων:

1. [Παροχή ηλεκτρονικών οδηγών προγραμμάτων που μπορούν να γίνουν αντιληπτοί και είναι εύχρηστοι, κατανοητοί και αξιόπιστοι, και οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για τη διαθεσιμότητα της προσβασιμότητας,] (ώστε π.χ. οι τυφλοί να μπορούν να επιλέγουν τηλεοπτικά προγράμματα).

2. Διασφάλιση ότι τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2010/13/EΕ, διαβιβάζονται πλήρως με επαρκή ποιότητα για ακριβή απεικόνιση, και συγχρονίζονται με ήχο και βίντεο, ενώ παρέχεται η δυνατότητα ελέγχου της απεικόνισης και της χρήσης τους από τον χρήστη (π.χ. εξασφαλίζοντας ότι υπότιτλοι ή ακουστική περιγραφή μεταδίδονται μαζί με το περιεχόμενο οπτικοακουστικών μέσων).

iii) Ηλεκτρονικά βιβλία:

1. Να διασφαλίζεται ότι, όταν ένα ηλεκτρονικό βιβλίο περιέχει ηχητικό αρχείο επιπλέον του κειμένου, παρέχει συγχρονισμένο κείμενο και ήχο (ώστε π.χ. τα άτομα με δυσλεξία να μπορούν ταυτόχρονα να διαβάζουν και να ακούν το κείμενο).
2. Να εξασφαλίζεται ότι τα ψηφιακά αρχεία των ηλεκτρονικών βιβλίων δεν εμποδίζουν την ορθή λειτουργία της υποβοηθητικής τεχνολογίας (παραδείγματος χάριν, με τη δυνατότητα συγχρονισμένης εκροής κειμένου και ήχου ή με τη δυνατότητα ανανεώσιμης καταγραφής σε αλφαριθμητική Μπράιγ).
3. Να διασφαλίζεται η πρόσβαση στο περιεχόμενο, η πλοιόγηση στο περιεχόμενο και τη διάταξη του αρχείου (συμπεριλαμβανομένης της δυναμικής διάταξης) η παροχή της δομής, της ευελιξίας και της επιλογής όσον αφορά την παρουσίαση του περιεχομένου (ώστε π.χ. οι τυφλοί να μπορούν να έχουν πρόσβαση στο ευρετήριο περιεχομένων ή να αλλάζουν κεφάλαια).
4. Να είναι ανευρέσιμα με την παροχή πληροφοριών μέσω μεταδεδομένων σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους (εξασφαλίζοντας π.χ. ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους είναι διαθέσιμες στο ηλεκτρονικό αρχείο, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρίες να μπορούν να ενημερώνονται).
5. Να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα διαχείρισης ψηφιακών δικαιωμάτων δεν εμποδίζουν τη λειτουργία των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας (π.χ. διασφαλίζοντας ότι δεν μπλοκάρεται η μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου, ούτως ώστε οι τυφλοί χρήστες να μπορούν να διαβάσουν το βιβλίο).

iv) Ηλεκτρονικό εμπόριο:

1. Με την παροχή των πληροφοριών που αφορούν την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που πωλούνται, όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται από τον αρμόδιο οικονομικό φορέα (για παράδειγμα, εξασφαλίζοντας ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας ενός προϊόντος δεν διαγράφονται).
2. Με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας της λειτουργίας ταυτοποίησης, ασφάλειας και πληρωμής, όταν παρέχεται ως μέρος της υπηρεσίας (αντί προϊόντος) με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με τη στιβαρή αξιοπιστία του (για παράδειγμα, καθιστώντας την διεπαφή χρήστη υπηρεσιών πληρωμής διαθέσιμη φωνητικά ώστε οι τυφλοί να μπορούν να πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές αυτόνομα).
3. Με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτές και είναι εύχρηστες, κατανοητές και αξιόπιστες (για παράδειγμα, καθιστώντας τους διαλόγους αναγνώρισης ταυτότητας στην οθόνη αναγνώσιμους από αναγνώστες οθόνης, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τυφλούς).

v) Τραπεζικές υπηρεσίες:

1. Με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτές και είναι εύχρηστες, κατανοητές και αξιόπιστες (για παράδειγμα, καθιστώντας τους διαλόγους αναγνώρισης ταυτότητας στην οθόνη αναγνώσιμους από αναγνώστες οθόνης, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τυφλούς).

ΤΜΗΜΑ V: ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΚΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ 112:

...

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1. Εσωτερικός έλεγχος παραγωγής

[...] Ο εσωτερικός έλεγχος παραγωγής είναι η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης με την οποία ο κατασκευαστής εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα σημεία 2, 3 και 4 και βεβαιώνει και δηλώνει με αποκλειστική του ευθύνη ότι τα εν λόγω προϊόντα [...] πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Τεχνικός φάκελος

Ο κατασκευαστής καταρτίζει τον τεχνικό φάκελο. Ο τεχνικός φάκελος δίνει τη δυνατότητα να αξιολογηθεί η συμμόρφωση του προϊόντος προς τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3 και, στην περίπτωση που ο κατασκευαστής κάνει χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 12, να αποδειχθεί ότι οι σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας θα προκαλούσαν θεμελιώδη μεταβολή ή δυσανάλογη επιβάρυνση.

Ο τεχνικός φάκελος προσδιορίζει μόνο τις ισχύουσες απαιτήσεις και καλύπτει - στον βαθμό που απαιτείται για την αξιολόγηση - τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του προϊόντος.

Ο τεχνικός φάκελος περιέχει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τα εξής:

- α) γενική περιγραφή του προϊόντος,
- β) κατάλογο των εναρμονισμένων προτύπων και/ή άλλων σχετικών τεχνικών προδιαγραφών των οποίων τα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και τα οποία εφαρμόζονται πλήρως ή εν μέρει, καθώς και περιγραφές των λύσεων που εφαρμόζονται για την τήρηση των σχετικών απαιτήσεων προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 3, εφόσον δεν έχουν εφαρμοστεί τα εν λόγω εναρμονισμένα πρότυπα· σε περίπτωση μερικώς εφαρμοζόμενων εναρμονισμένων προτύπων, ο τεχνικός φάκελος προσδιορίζει τα μέρη που έχουν εφαρμοστεί.

3. Μεταποίηση

Ο κατασκευαστής λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου η διαδικασία κατασκευής και η παρακολούθησή της να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των προϊόντων προς τον τεχνικό φάκελο ο οποίος αναφέρεται στο σημείο 2 και προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.

4. Σήμανση συμμόρφωσης και δήλωση συμμόρφωσης

4.1. Ο κατασκευαστής τοποθετεί τη σήμανση CE που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία σε κάθε μεμονωμένο προϊόν που πληροί τις ισχύουσες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

4.2 Ο κατασκευαστής συντάσσει γραπτή δήλωση συμμόρφωσης για κάθε μοντέλο προϊόντος. Η δήλωση συμμόρφωσης ταυτοποιεί το προϊόν για το οποίο έχει συνταχθεί.

Στις αρμόδιες αρχές, εφόσον το ζητήσουν, διατίθεται αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης.

5. Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος

Οι υποχρεώσεις **του κατασκευαστή** που καθορίζονται στο σημείο 4 είναι δυνατόν να εκπληρώνονται από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, εξ ονόματός του και υπό την ευθύνη του, με την προϋπόθεση ότι ορίζονται λεπτομερώς στην εντολή.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ**

1. Ο πάροχος υπηρεσιών περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίον η υπηρεσία πληροί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας **του άρθρου 3** στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις, ή σε ισοδύναμο έγγραφο. Οι πληροφορίες περιγράφουν τις ισχύουσες απαιτήσεις και καλύπτουν - στον βαθμό που απαιτείται για την αξιολόγηση - τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της υπηρεσίας. Εκτός από τις απαιτήσεις για την ενημέρωση των καταναλωτών της οδηγίας 2011/83/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁷, οι πληροφορίες περιέχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) γενική περιγραφή της υπηρεσίας σε προσβάσιμο μορφότυπο.
  - β) τις αναγκαίες περιγραφές και επεξηγήσεις για την κατανόηση της λειτουργίας της υπηρεσίας.
  - γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίον οι σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I πληρούνται από την υπηρεσία.
2. Προκειμένου να συμμορφωθεί με το σημείο 1, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να εφαρμόσει, εν όλω ή εν μέρει, τα εναρμονισμένα πρότυπα και/ή άλλες σχετικές τεχνικές προδιαγραφές, των οποίων τα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
3. Ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η διαδικασία παροχής της υπηρεσίας και η παρακολούθησή της εξασφαλίζει τη συμμόρφωση της υπηρεσίας με το σημείο 1, καθώς και με τις ισχύουσες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

---

⁵⁷ Οδηγία 2011/83/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/EOK του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/EOK του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

Κριτήρια αναφοράς για τη διενέργεια και την τεκμηρίωση της εκτίμησης:

1. Ο λόγος του καθαρού κόστους της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προς το συνολικό κόστος (λειτουργικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες) κατασκευής, διανομής και εισαγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας για τους οικονομικούς φορείς.

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να εκτιμηθεί το καθαρό κόστος της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας:

- a) κριτήρια που αφορούν τις εφάπαξ οργανωτικές δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
  - δαπάνες σχετιζόμενες με συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους με εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα προσβασιμότητας
  - δαπάνες που σχετίζονται με την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και την απόκτηση ικανοτήτων σε θέματα προσβασιμότητας
  - κόστος της ανάπτυξης νέων διεργασιών για την συμπερίληψη της προσβασιμότητας στην ανάπτυξη προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών
  - δαπάνες που αφορούν την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης σχετικά με την προσβασιμότητα
  - εφάπαξ δαπάνες για την άρτια γνώση της νομοθεσίας περί προσβασιμότητας
- β) κριτήρια που αφορούν τις τρέχουσες δαπάνες παραγωγής και ανάπτυξης που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
  - δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας
  - κόστος που προκύπτει κατά τις διαδικασίες μεταποίησης
  - δαπάνες που συνδέονται με δοκιμές του προϊόντος ή της υπηρεσίας ως προς την προσβασιμότητα
  - κόστος που συνδέεται με τη δημιουργία τεκμηρίωσης.

2. Το εκτιμώμενο κόστος και τα οφέλη για τους οικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών παραγωγής και των επενδύσεων, σε σχέση με το εκτιμώμενο όφελος για τα άτομα με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό και τη συχνότητα της χρήσης του συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας.
3. Ο λόγος του καθαρού κόστους που σχετίζεται με την προσβασιμότητα προς τον καθαρό κύκλο εργασιών του οικονομικού φορέα.

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να εκτιμηθεί το καθαρό κόστος που σχετίζεται με την προσβασιμότητα:

- a) κριτήρια που αφορούν τις εφάπαξ οργανωτικές δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
  - δαπάνες σχετιζόμενες με συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους με εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα προσβασιμότητας
  - δαπάνες που σχετίζονται με την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και την απόκτηση ικανοτήτων σε θέματα προσβασιμότητας
  - κόστος της ανάπτυξης νέων διεργασιών για την συμπερίληψη της προσβασιμότητας στην ανάπτυξη προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών
  - δαπάνες που αφορούν την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης σχετικά με την προσβασιμότητα
  - εφάπαξ δαπάνες για την άρτια γνώση της νομοθεσίας περί προσβασιμότητας
- β) κριτήρια που αφορούν τις τρέχουσες δαπάνες παραγωγής και ανάπτυξης που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
  - δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας
  - κόστος που προκύπτει κατά τις διαδικασίες μεταποίησης
  - δαπάνες που συνδέονται με δοκιμές του προϊόντος ή της υπηρεσίας ως προς την προσβασιμότητα
  - κόστος που συνδέεται με τη δημιουργία τεκμηρίωσης.